

307247

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 5.

చెన్న పట్టణము 1918 సం॥ డిసెంబరు నెల 2 వ తేది సోమవారము

No. 199

సంపుటము. ౫

కాళయ క్తి వామనం వత్సర కార్తిక మాస బహుళ చతుర్థి గర.

నందిక గాక

అమృతం జనము

అన్ని నొప్పులకు పరమావధము

వెల స్వల్పము

తల్లి నొప్పులకు

వేరు పొందినది.

గుణము లేకుండిన

మీ వైకము మీకు

ఇయ్యబడును.

వనమూలికలచే

చేయబడును

నువాసన గలది.

గుణ మధికము

పంచభాషను

చూచి కొనిన

మోస ముండదు.

ఒక సారి పరీక్షించి

చూడుదు.

చక్కని డబ్బితో

వెల రా అణాలు.

అన్ని దుకాణముల

లోను దొలకును.

అమృతం జనము డి పో,

6, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

109, ప్రేరి రోడ్డు, పోర్టు, బొంబాయి

అమృతార్ణవ లవణవ్యాధులు.

ఈ వ్యాధులు క్రమమునకు క్రమమున మేల్చిం
చి బలమును పునరుద్ధరించునట్లు చేసి వీటి కాలి
యందు బాగుండును. ముందును చల్ల చేసి కర్రమునకు
లేబునకు కలిపించును. ఏర్పడుచు, కేమలు, కలబాక్కి, తి
రావూరి పప్పు మొదలగు వాటిని కప్పుక విజారించును.

(21) వర్షాకు దప్పి 1-కి తప్ప 2-0-0.

అమృతార్ణవ లవణవ్యాధుల గోవింద్రి.

ఆకలి వ్యాధుల గోవింద్రి, 185, గ్రాడ్స్, మదరాసు.

మలయ చందనము

(125) కెకరోముకు తానాను

మందు పుచ్చుకనున్నట్లు ఎవరికిని

తెలియదు. విద్యుము లేదు. పిచికాకి

మున్నగు కలిపికిల్ల పనిలేదు. చచ్చ

మైన మూ వలయచందనము ఎటువ

లెదు, సచ్చ అను మూడు విధముల

కెకరోముకు మూడు పూటలలో మూడును. దప్పి 1-కి 2-0-0

గంధర్వభార్యసి, రాజమండ్రి.

పోయెలంబు: బంగ్లాంబియన్ (డగ్ అండు కమిల్ కంపెని నెం. 185, బామ్బాయ్ నీడు వీధి, బొంబాయి.
మదరాసు దొలంబు: మదరాసు పురపాలకశాఖ, మదరాసు.

ఆశ్చర్యములో నాశ్చర్యము.

వినిపించున గాలి తలగడలు.

వీటియందును కొలాయిముక్క మరచిపోన తీసివేసి

కాగలసినకాత గాలిని నింపుకొని మరచి మునుపటివలె బిసిం

చివ యెడల మిక్కిలిసౌఖ్య

కలమైన కలదిం దగును. ఆ

క్కడ తనప్పుడు మరచిపోన

గాలియంతయు పోయినట్లే

కేబుల్ గాని వొడియందు

గాని యుండుకొనవచ్చును.

ఇది శిరోబాధ గలవారికిని,

ప్రయాణికులకును తదితర ప్రశాసనావ్యయమునకును మిగుల

ప్రయోజనకరమైనది. ఒక సారి పరీక్షించి సౌఖ్యమును పొందును

కలదిండు 1-కి అణాలు 0-8-0, కలదిండు ప్రత్యేకము.

(536) చిరునామా: ధనలక్ష్మి కంపెని,

నెం. 6, వెంకటేశ్వరస్వామి, సామకామపేట, మదరాసు.

AWARDED
GOLD MEDAL 490
IN THE
BARODA EXHIBITION
For its Sweet Lasting & Delightful Smell
TO
THE WORLD-RENOVED
OTTO PARASTAN (REGD.)

Therefore, please just try and enjoy.

Prices: 1 oz. 1 dram. 1/2 dram. Card.

2-0-0 0-12-0 0-8-0 0-1-0

Sample Free on sending 3 annas postage Stamp.

ALSO, PLEASE TRY OUR

PARASTAN HAIR OIL (REGD.)

Free from mineral oils. Best for the Hair.

Prize Re. 1, and Postage Extra.

Sample Free on sending 1 anna postage Stamp.

The Parastan Perfumery Co.

No. 1, PYDHONIE, BOMBAY 3.

ఇంద్రజాల ను హేంద్రజాలము

ఈ ఇంద్రజాల ప్రభుత్వం వర్షానికి గారడీ, యోగ

కర్మ, మంత్రములు, ఇంద్రజాలము, మంత్ర

ప్రభుత్వం, భూమిపై పుష్కల, యోగములు, మంత్రములు చిట్ట

కర్మములు. వివిధ విధానములు గలవు. ఇంతేగాక

మంత్రములు మంత్రములు, మంత్రములు పుట్టించుట,

జీవములను మంత్రములు, కర్రములను తలకాయలతో మాట

లాడించుట, భూమిపై గలవలెవున్న గాలిలో మనుష్యుని

నిరాధారముగా నిల్పుట మొదలగు వివిధములు అనేకము

లున్నవి. ఈ గ్రంథమున వర్ణించిన అత్యుత్తమముగా మేటిక

లేముగలరని గ్యారంటీ యిచ్చుచున్నాను. దీనివల 4 రూ॥లు

పి. ఆర్. జనార్దను నాయుడు, బంగ్లా. (గుంటూరు జిల్లా)

అత్త జిల్లా సా.

అత్త జిల్లా సా. గ్రంథము. వెల రూ॥ 3-0-0.

మీ సేవకు, ఆంధ్రప్రదేశ్ సాహిత్యము

సాహిత్యము 312, మదరాసు.

చెన్నరాజధాని సంఘము

రెండవ సాంవత్సరికోత్సవము

30-11-18

చెన్న రాజధాని సంఘము రెండవవార్షికోత్సవము కని వారము 1½ గంటల గోవిందపునాయక వీధిలోని సాందర్భ మహానందం జరిగినది. ఆనరలియ భూపతిరాజు వేంకటపతి రాజుగారు సభాధిపత్యము వహించిరి. ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షు లగు సామి వేంకటాచలం శ్రీశ్రీగారు సభ్యులకు స్వాగత మర్పించిరి. వారి యుపన్యాసమునుండి క్రిందిభాగమును ముద్రించుచున్నాము.

ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుల యుపన్యాసము.

ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులు సామి వేంకటాచలముగారు ప్రతినిధులకు స్వాగత మొసంగుచు యుద్ధము విరమింపబడి, మిత్రమండలివారికి సంతకము జయము సమకూరినందులకు సంతసింది. మాంటాగు చంద్రుని, చెన్నపుర ప్రభుత్వము మనకు ప్రసాదించబోవు రాజకీయ సంస్కరణములలోగల లోపాల లోపములను గురించి విపులముగా చర్చించిరి. సాంఘిక ప్రాతి నిధ్యము ప్రజాసంఘముల కిచ్చినగాని ఏరాజకీయ సంస్కరణ ములుగాని మన దేశమున ఫలవంతములు కావాలననిరి. తదనంతరము మన దేశమున జాతీయాభివృద్ధికి విరోధముగా కొందరు చేయుచున్న ప్రయత్నములను విమర్శించిరి. మదరాసు రాజధానిలోని బ్రాహ్మజేతలకు నందరిని దరిచేర్చి వారివృద్ధికి పాటు పడుచున్నామని యెంతయు వాదించినను చేయుచున్న ఇతర బ్రాహ్మజేతకోద్యమ నాయకులు ఇప్పటికి కాకపోయినను రెప్పటికైన, తాము చేయుచున్న పనుల నిజానిజములను కను గొని మనతోచేరి పనిచేయుగలరని త్రికరణముగా నమ్ముచున్నామనిరి. తరువాత మనదేశములోని ప్రజలలో ననేకులకు వ్యవ సాయము, వర్తకము, చేతిపనులేముఖ్యవృత్తులుగా గలవనియు, మనము రాజ్యాంగ సంస్కరణములలో సాంఘికప్రాతినిధ్యము కావలయునని కోరుచున్నామని వృత్తులను గమనించి, ఈవృత్తి చారులకు రాజకీయ ఉత్తములలో పాలుగొనుటకు సర్వశక్తి లపనిచేయుటకు ప్రయత్నము చేయవలయు ననిరి.

ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుని యుపన్యాసము ముగిసిన పిమ్మట దివాను బహద్దరు పి. కేశవపిళ్లగారు ఆనరలియ లి. వేంకటపతి రాజుగారు తత్సమావేశమున కధ్యక్షుల వహింప వలయునని కోరుచు వారి నెయ్యగనివారును వారినివరలో గానించిన దేశోపకారమును నెయ్యగనివారును తత్సమావేశ ములో నెవ్వరు నుండరని నడిచిరి. మరియు కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు వారి నెన్నగొనుటయు వారా ఎన్నిక సంగీక రించుటయు తత్సంఘాభివృద్ధికి శ్రేయోదాయకము. వేంకట పతి రాజుగారు తత్సంఘముయొక్క ఉపాధ్యక్షులలో నొ కరు. అట్టివారి రిట్టి గౌరవమునకు నాత్రులగు తెంతయు క్షామ నీయును.

కలల కల్పనశ్రీశ్రీగారు బలపరచిన పీఠపాఠము ఆనరలియ. వేంకటపతిరాజుగారు రధ్యక్షుల వహించి అధ్యక్షోపన్యాసమును గావించిరి.

అధ్యక్షోపన్యాసము

ప్రతినిధి ప్రేక్షకులు కరతాళధ్వనులను చేయుచుండ మానసియులగు భూపతిరాజు వేంకటపతిరాజుగారు సభాధి పత్యము వహించి అధ్యక్షు కోపన్యాసమును వడిచిరి. వారి యుపన్యాసములోని ముఖ్యభాగములను ముద్రించుచున్నాము:-

అధ్యక్షులు

ప్రప్రథమము యుద్ధవిషయమును, ఆందు భారతీయులు ఎంతవరకు పాలుగొని, భారతదేశగౌరవమును నిలిపినదియు వివరించిరి.

తరువాత స్వయంనిర్ణయనాత్రమును గురించి విపులముగా మాటలాడుచు ఇటులచెప్పిరి: అనేక రాష్ట్రముల గౌరవప్రతి వ్వలను నిలుపుటకు బద్ధకంకణము కట్టుకొని నిల్చునగురు ఒక జాతి పురోభివృద్ధిని చూపవలయునని యెడల ఆజాతికి స్వయంనిర్ణయ నాత్రమును ప్రసాదించ వలయుననిరి. దేశము లోని కష్టనిష్ఠులను వరిష్కరించుటకు ఆజాతికి సర్వస్వా తంత్రముల నియవలయుననిరి. ఇది యెంతయు సహోపకర ము, శుభమాచకము. పాలకదేశము లన్నియు, తమపాలిత జాతులకును ఈ నాత్రము సమన్వయము చేయుటకు చూచు ట అత్యవసరము. ఈ సందర్భకాలమున రాజ్యాంగ సంస్క రణములపట్ల భారతీయులెట్టి మనోభావముగల వారలై యున్నారో వివరించుట అవసరము.

రాజ్యాంగ సంస్కరణములు.

తరువాత రాజ్యాంగ సంస్కరణములనుగురించి అధ్యక్షు లిటుల చెప్పిరి:

రాజకీయ సంస్కరణములు స్వరాజ్య సాధనమునకు మార్గ దర్శకములని చెప్పవచ్చును నేనొక సంగతి మాత్రము చెప్పవలసియున్నది. ప్రకృతము కలసరాజ్యముల పరిపాలన మును మూడుభాగములుగా విభజింపవచ్చును. రాజుకు దేశ మున చేయబడు శాసనములపట్లను రాజ్య పాలనముపట్లను సర్వాధికారములుండు రాజ్యము లొక విధములైనవి. రాజ్య కోశపరిపాలనమున కా స న స భ ల వ క ము చే ని అధికారుల నియోజనము శాసనములపట్ల సంగీకారము రాజు కలసరాండు రాజ్యములు రెండవతెగకు చేరినవి. శాసనముల పట్ల మాత్రము కొంత అధికారము రాజుకుండి తక్కిన రాజ్యాంగ పరిపాలనము అధికారుల నియోజనములు శాసన సభలపరకతమై యుండు రాజ్యములు మూడవతెగకు చేరినవి. ప్రకృతము మనలను మొదటితెగకనికి చేర్చవచ్చును. మనకు రాజ్యాంగ సంస్కరణములను ప్రసాదించబోవు మహానీయులు మొదటిస్థానమునుండి రెండవదానికిని, తదనంతరము మూడవదాని కిని, కొనిపోదలచియున్నారు. అధికారవర్తమువారు ప్రజాసంఘ ములకు లోబడకపోయినయెడల మనకే రాజ్యాంగ సంస్కరణ ములును లాభములేదు. వానివలన ఫలితములను పొందజాలము. సంఘసభలు తప్పక రాగలదు. రాష్ట్రపాలకులు నిరంకుశు లై ప్రజాసంఘములను ప్రతిఘటించగలరు. ప్రజాప్రతినిధుల సలహాలను వివేక తమ అధికారులతో సంప్రతించి, ఇష్టము వచ్చినటుల అనవసర కార్యములపై ద్రవ్యము వెచ్చిపెట్టి, పరి పాలనమును ఫలవంతము చేయజాలరు దొరికెను గారికి ప్రజ లమీద ఎత్తుడు అతనమృకము పుట్టునో అట్లును ఇష్టము వచ్చినటుల తమబంధుమిత్రులకు అధికారముల నిచ్చి ద్రవ్య మును విచ్చల విడిగ పెట్టగలరు.

రాజ్యాంగకర్తల యుద్దేశ్యములను ఖండించు వారు ను అనేకులు గలరు. కావున రాజ్యాంగకర్తల యుద్దేశ్యము లను మనము గౌరవించవలయును. మనము నిర్బీతితో మన పురోభివృద్ధికి కావలసిన అవసరములను చర్చించుట అవసర ము. మన కీక్రింది కోరికలు ప్రసాదించబడిన కొంతవరకైనను లాభముగలదని చెప్పవచ్చును.

- (1) దొరతనమువారితో సంప్రదించి పనిచేయుటకు సర్వస్వాతంత్ర్యము, సమానత్వములు (2) అధికార వర్తము యొక్క స్వాధీనత (3) భారతీయుల వృద్ధికి కావలసిన పరి పాలనము ఫలానిదని నిర్ణయించుటకు స్వాతంత్ర్యము (4) దేశీయ ఆదాయ వ్యయముల నిర్ణయ స్వాతంత్ర్యము.

ప్రజలకు చదువు సంధ్యలు లేకపోయినవారికి తెలిసి తేలుగలవు. దేశ భాషలలో వారు తమ కష్టనిష్ఠులనులను తెలిపి, తగిన సమర్థులగువారిని నిర్ణయించి వారిద్వారా తమకో రికల కొనసాగించుకొన కక్కిగలవారు. మన దేశములో వలె రాజ్యాంగసంస్కరణములు ప్రసాదించబడినపుడు ఏపాశ్చాత్య దేశములోని ప్రజలను కక్కిరతులై యుండలేదు.

ప్రకృతపు పరిపాలనాస్వాతంత్ర్య మంతయు మనచేతు లలో పెట్టుకొనవలయునని అభిప్రాయ మేమాత్రమును లేదు. ప్రజాప్రతినిధులకు కార్యనిర్వాహక వర్తమువారు లోబడియుం డిననే చాలును.

తరువాత అధ్యక్షులు దేశమున రాజకీయసంస్కరణ ములకు వ్యతిరేకముగా పనిచేయుచున్నవారి ప్రయత్నము లను నిరసించిరి. దేశభాగ్యమునకు కక్కిరతులగు పనిచేయు టకు కొన్ని మూలనలు తెలిసిన సర్ భావనహోండుగారి నివేదికముపట్ల సానుభూతిచూపిరి.

ప్రజలకష్టనిష్ఠులను నివారణచేసి భారతదేశమును సస్య శ్యామలముగా చేయవలయునని యెడల, రాజ్యాంగపరిపాల నమునందు విద్యా, పారిశ్రామిక, వ్యవసాయ, ఆయోమార్గ స్థాని కసంఘములు, ఆరోగ్య, అటవీశాఖలు, ఆయాశాఖలలో నియ మించబడబోవు యుద్వ్యోగుల నియోజనము, ఆదాయవ్యయము నిర్ణయము కొన్ని గడవులతో మన స్వాతంత్ర్యము చేయబడ వలయు ననిరి.

పిమ్మట సంఘ కార్యదర్శులగు పి. చక్కరయ్య కెట్టి గారు, సభకు రాజేంద్రులకు చింతిలయ సభ జయప్రదముగా జరుగుగాక యని కోరుచు వచ్చిన తంత్రివార్తలను యుత్తర ములను సభాముఖమున చదివిరి. అనంతరము కల్యాణగుండరం మొదలియారుగారు తత్సంఘ సమావేశోద్దేశ్యములను గూర్చి ప్రవిధభాషలో నుపన్యసించిరి.

తీర్మానములు.

అభినందనములు.

యుద్ధమునందు మిత్రమండలివారును బ్రిటిషువారును విజయము! గాంచినందులకు శ్రీ సార్వభౌమునకును, యుద్ధవిజ యమునకై వోడ్పడి ఐరోపియనులతోగూడ సమానముగా పోరాడి, పూర్వులపేరు నిలువబెట్టి ఖ్యాతిగాంచిన భారత యోధులకును యాసభ వారభినందనము లొసగుచున్నారను తీర్మానమును సాతారు, నుబ్రహ్మణ్య నయనారుగారిచే నుప పాదించబడి సర్వజనాంగీకృత మయ్యెను.

నిర్బంధవిమోచనము.

హిందూదేశ రక్షణశాసనముక్రింద నిర్బంధితులయిన రాజకీయనేరస్థులను వెంటనే విడుదల చేయవలయు నని హిం దూదేశ కార్యదర్శిగారిని రాజప్రతినిధిగారిని యా సభవారు వినయపూర్వకముగా బ్రార్థించుచున్నారు. మరియు డాక్టరు వరదరాజులునాయుడుగారిమీద ప్రాసీక్యూషను జరిపించక వారిని వెంటనే విడుదలచేయవలయునని చెన్నపురి ప్రభుత్వ మువారిని యాసభవారు కోరుచున్నారు. అను తీర్మానమును దివానుబహద్దరు పి. కేశవపిళ్లగారు ప్రవిధభాషలో ప్రతిపా దించుచు యుద్ధము విజయవంతముగా సంతమొంది ప్రపంచ మందలి సర్వజనులను అనందనిగ్గులయియున్న నీతిగుణము నందు కొంతమంది జనులు విచార సాగరమున మునిగియుండుట సమంజసము గాదనియు, సార్వభౌమునకు విజయము చేకూరి నందువలన యింక ప్రభుత్వమువారికెట్టిభయమును తేక నిర్భయ ముగ నుండవచ్చుననియు అట్టితెలిసి నిర్బంధితులను విడుదలచేసిన వో వారివలన తమకెట్టి హానియును కలుగనేరదనియు గాన వారిని వెంటనే విడుదల చేయవలయుననియు నుడిచిరి.

ఇ. రాఘవులరెడ్డిగారు తీర్మానమును బలపరచిన పీఠపాఠ సర్వజనాంగీకృతమయెను.

ఆయుధశాసనము, మత్రికాశాసనములు

భారతీయులు అనేకవిధముల తమ రాజభక్తిని ప్రభు త్వమునందు తమకుగల విశ్వాసమును యా యుద్ధకాలమునం దు రుజువుచేసిన పిమ్మట కూడ ప్రభుత్వమువారికి ప్రజలయం దు అవసరమగు అవిశ్వాసము నుంచక వెంటనే ఆయుధ శాసనమును, మత్రికాశాసనములను రద్దుపరచవలయునని పెరం బూరు రంగనాథముగారి ఒక తీర్మానము నుపపాదించుచు వా డిని వెంటనే రద్దుపరచుటను గురించిన యావశ్యకతను గూర్చి నుపన్యసించిరి. అపాయకరసమయములందు ఆత్మసంరక్షణార్థ మై ఆయుధములు ప్రతిమనుజునకుండు టత్యంతావశ్యకమని యు ప్రపంచమందలి ప్రతిమానవునకును యున్న పుడు భారతి యులకు మాత్రము లేకుండయుండుట కోచనీయమని నుడిచిరి

కల్యాణగుండర మొదలియారుగారు బలపరచిన పీఠపాఠ సర్వజనాంగీకృత మయెను.

స్వామి పోర్టులు.

జాతీయ మహాజనసభ వారితేతకు మన్నింతులవారితేత ను నెన్నుకొనబడిన భారతీయ రాయబారులకు ఆంగ్లదేశము నకు వెడలుటకు ప్యాసుపోర్టులు గ్రాంటు చేయవలయునని యా సభవారు ప్రభుత్వమువారిని గోరుచున్నారను తీర్మా నము అధ్యక్షులచే నుపపాదించబడి సర్వజనాంగీకృత మయెను.

సంధిసభ.

రాబోవు సంధిసభకు భారతీయ ప్రజానాయక సభ్యు లను ఒకరిద్దరిని ఎన్నుకొని ప్రతినిధులుగ బంపుటకు జాతీయ మహాజనసభవారికిని, మన్నింతుల వారికిని రాజప్రతినిధి గా రనుమతి యొసంగవలయునని యాసభవారు కోరుచున్నారను తీర్మానమును కేశవపిళ్లగారు నుపపాదించిరి. రాఘవులనాయు డుగారు బలపరచిన పీఠపాఠ సర్వజనాంగీకృతమయెను.

రౌలట్టుకమిటీ.

రౌలట్టుకమిటీ వారి నూచన లంగీకరించినవో భార తీయుల సహజస్వత్వములకును వారి శ్రేయోభివృద్ధికిని ప్రతి బంధకము కలు గు ను గా న వా డి ని ప్ర భుత్వము వారంగీకరించగూడదన పి. చంచయ్యగారి ఒక తీర్మానమును ప్రతిపాదించుచు ప్రజలదృష్టిని బాపుటకు కమిటీనేరవలయుట ఏదేశమునందును గానబడదనియు వారి నూచనలు జాతీయాత్మ గౌరవమునకు భంగకరముగానున్నవనియు గాన వాటి సంగీక రించగూడదనియు నుడిచిరి.

శ్రీనివాసులరెడ్డి గారు బలపరచిన పీఠపాఠ తీర్మానము సర్వ జనాంగీకృత మయెను.

ఎల్. ఎ. గోవింధరావునాయుడుగారు తీర్మానమును
 ప్రతిపాదించి యద్దమయొక్క ముఖ్యోద్దేశము నిరంకుశత్వ
 మణచుట యనినది. యద్దమునందు పాల్గొనిన సకలజాతుల
 తును స్వతఃత్రయమునగుటయనియును నుడిచిరి. మన ఆశయము
 ఈ సామ్యతార్థ్యభిలాషయు మొదలైనకోరికలన్నియు నెర
 వేరవలయుననినదివచ్చియునుగూడ బ్రిటిషుపాలనము నందే
 నెంచేరగలవు ఇవున కేము బ్రిటిషు సామ్రాజ్యంతరార్థము
 నందొక కలసామ్రాజ్యముగ నుండుటకు మా స్వయంనిర్ణయనూ
 త్రముచేత నిశ్చయించుకొంటిమి. భారతదేశములో యద్దమున
 కై 12161789 వది భారతీయులు వైస్రములో జేర్చబడిరి.
 1215838 వంది వైదేశములకు బంపబడిరి. వారిలో 101489
 వంది తమ గ్రామములను యద్దభూమిమీద గొల్పోయి
 రని మాంటాగ్యు గారు రిపోర్టు కలన
 తెలియుచున్నది ఆ సునువ్యవసాయము గాక భవనసాయము
 గూడ నెంతయో గానించితమి. ఇది సామాన్యమైన కొద్దిసహ
 యము కాడ. కాబట్టి యిప్పుడు మేము కోరున దేమన రా
 బోవు సంక్షోభము మాకు కూడ స్వయంనిర్ణయనూత్రలాభ
 మును కలగజేడవలయునని కోరుచున్నాము.

మాకు బ్రిటిషురాజ్యమునుండి తొలగిపోయి ప్రత్యేకముగా నుండవలయునను కోరిక ఎన్నటికిని లేదు. మమ్ము నింత యభివృద్ధిలోనికి తీసికొనివచ్చిన బ్రిటిషుప్రభుత్వమునకు మేము కృతజ్ఞులముగా నుండగలమా? ఎన్నటికి నుండజాలము. కావుననే వారిసామ్రాజ్యంతర్భాగమున నుండ నిచ్చగలదు. భారతీయులకు సరిపాలనావిధానమునందును దేశాభివృద్ధి గాంచుట యందును ప్రత్యేకమైన తెలివితేటలు గలవు. వాటిని అన్వేషణయు లక్షింపజాలము. కావున వారికి స్వయంనిర్ణయనాత్మము నర్పింప జేసినయెడల వారి జీవమును వారు బాగుగ నభివృద్ధి జేసింప గలుగుదురు.

యాకూలు హుస్సేనుగారు

యాకూలు హుస్సేనుగారు తీర్మానమును బలపరచుచు స్వయంనిర్ణయనాత్మము ప్రతివ్యక్తియొక్కయు సహజ స్వత్వమైయున్నది. కృత్రిమ బానిసత్వము వదలిపోయి నప్పటికిని జాతీయపు బానిసత్వ మింకను వదలిపోలేదు. ముందు నిరంకుశ జేతముల నణగద్రొక్కట కేల సలుపబడినది అటులనే అణగద్రొక్కబడిన జేతములను లేవనెత్తుటకు సలుపబడినది. స్వయం నిర్ణయ నాత్మమును మిత్రమండలివారు కనిపెట్టి తమస్వలాభమునకై ప్రపంచమున కుద్బోధించిరి. ఇప్పుడు వారటుల గా విండినందులకు చింతిల్లకుండ నుండవలసి నవచ్చుచున్నాను. ప్రస్తుతము మాంటాగ్యుగారు హిందూ జేతమునకు స్వాతంత్ర్యమొసగుటకు గూర్చియు, భాగ్యతాయంతోభుత్వము ప్రసాదించుటకు గూర్చియు చాల తొందరపడుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. మెనపాపేయియా మొదలైన జేతములకు స్వయం నిర్ణయనాత్మము నర్పింపజేసినటులనే మన హృదయ వర్తింపజేయునలెను.

సి. పి. రామస్వామయ్యగారు

రామస్వామయ్యగారు తీర్మానమును బలపరచి ఆదిరకాలములో భారతజేతమునకు పౌరస్వత్వాదుక ప్రభుత్వముగలుగు నూచనము గనపట్టుచున్నవనియు అయే యుద్ధముయొక్క ముఖ్యాభిప్రాయమనియుచుడివిరి. అట్లును నుడివినటుల ఆర్థికవిషయములందును, వర్తక వ్యాపార విషయములందును గూడ భారతజేతమునకు స్వయం నిర్ణయనాత్మము నర్పింపబడునట్లు చేసినగాని లాభములేదు.

బి. పి. వాడియాగారుకూడ తీర్మానమును బలపరచి భారతవర్షమునకు స్వయంనిర్ణయనాత్మమును ఒక్క రాజకీయవిషయములందేగాక, పౌరికామిక, వర్తక, కర్షక, విద్యా విషయములన్నిటియందునకూ వర్తింపబడవలయుననిపించిరి. ప్రపంచమందలి జేతములకన్నిటికిని ఈ నూత్రము వర్తింపజేయుచున్నపుడు మనకుమాత్ర మటుల వర్తింబియ్యరట. బ్రిటిషువారు మనకు సుంకవికలక్షలు, అందువల మన నా నూత్ర మవననమలేదట. ఈ సిద్ధాంతమును వినుగా రంగీకరింపక నిరాకరించిరి. ప్రపంచమందలి మహావిప్లవముల మగు నీ తరుణమున బ్రిటిషువారిని విారు 150 సంవత్సరముల నుండియు భారతజేతము సుంకవికలక్షలపై గాంచిన యభివృద్ధి ఏమని మనము ప్రశ్నించినచో వా రేమి మాధానము చెప్పినచో చూడవలసియున్నది. 150 సంవత్సరముల బ్రిటిషు పాలనముచే భారతవర్షమున కెట్టి యభివృద్ధియుగలుగలేదు. కాబట్టి మాయభివృద్ధిని మేము గాంచుటకు మకు స్వయం నిర్ణయనాత్మము వర్తింపబడునట్లు చేయవలయునని ఒకవేళ మీకు ప్రజాపరిపాలనము వచ్చినచో దానిని పాశ్చాత్యవర్ణకుల మీద గాక మాజేతపు ప్రాచీనవర్ణకులమీద నవహించెదము. మా అభివృద్ధిని మా ప్రాచీనవర్ణకుల ననుసరించి గాంచెదము. ఇప్పుడే ప్రజాపరిపాలనాభానుభవము మున్నది. ప్లియను మేల్కొంచి గమ్యస్థానము చేరవరకును పాటుపడెదరగాక!

పి. చంచయ్యగారుకూడ తీర్మానమును బలపరచి ప్రభుత్వమువారిదివరలో గాంచిన వాగ్దానములను సెరవేర్చునయ్యు యుద్ధమువలన కలిగినదని నుడివిరి. ఒకవేళ వారట్లు చేయజాలనిచో యుద్ధముమొక్క ఫలమే లేకుండపోవును. ఈ సమయమునందు మనము, మందముగనుండక దృఢవనముగ నున్నెన్నచో తప్పక మనవాంఛలు సఫలకృతము కాగలవు.

ఎస్. సత్యనారాయణగారుకూడ తీర్మానమును బలపరచి యుద్ధవిజయమునకై హిందూజేతముకూడ సెంతో ధనసహాయమును మనుష్యసహాయమును గావించియు మరురాను సాయము వత్రికా సంపాదనలకూడ అండ్ల యుండియును కృతజ్ఞులకడవరకు తెలియి కోచ నీ యు మని తెలియజేసిరి. భారతయోధులు గావించిన యుద్ధ వికారమును ప్రసార్యభాముడును రాజప్రతినిధి గారు కూడ సుస్పష్టము అభినయించు

ములైన వాక్యములతో కొనియాడిరి. మెనపాపేయియా సిరియా ఆర్మీనియా మొదలైన ప్రజేతములకు, స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించిపెట్టినది భారతయోధులు. కాని తమజేతమునకు తాము సంపాదించలేకపోయిరి. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారి కిందును ప్రపంచములో యుద్ధములేక కాళ్వరమైన కాంతి స్థాపింపబడవలయుననిన భారతజేతమునకు ముఖ్యముగ స్వాతంత్ర్యమును ప్రసాదించవలెను. అప్పుడుగాని ప్రపంచమునందు కాంతి ఏర్పడజాలదు.

తీర్మానము సర్వజనాంగీకృతము.

టి. వి. గోపాలస్వామి మొదలి మారు గారు క్రింది తీర్మానము ముఖపాదించిరి.

ప్రస్తుతమునంటి సందిగ్ధసమయముందు భారతీయజేతములను గ్రీటుబ్రిటను ప్రజలకు తెలియబరచుటకై యీసభవారు బి. జి. తిలక్, ఎస్. కస్తూరిరంగయ్యగారు, కరండికార్, బాప్టిస్టాగార్లు ప్రతినిధులుగ నుండుదని అధికార మొసంగుచు వారిని కోరుచున్నాను.

వే. రామదాసు పంతులుగారు తీర్మానమును బలపరచి ప్రస్తుతము మీరు ఇంగ్లండున నున్నందునను మీరకంటె ఎక్కువకు సామర్థ్యముగలవా రెవరును లేనందునను వారి నట్టి పనికి నియోజించుటకు జేశాభివృద్ధికిని, జేతజేమమునకు సెంతో శ్రేయస్కరమని నుడివిరి.

తీర్మానము సర్వజనాంగీకృతము.

జేతము మహాజనసభ మస్తి తీరు సత్తులను యింగ్లండునకు వెడలు రాయబారులకు వెంటనే స్వస్థపౌరత్వము చేపరచవలయునని భారత ప్రభుత్వమువారిని స్వాభావముని ప్రభుత్వమువారిని సభవారు కోరిరి.

ఆ తీర్మానమును అధ్యక్షుడు ఉపపాదించిరి. అది సర్వజనాంగీకృతమాయెను.

స్వయంనిర్ణయతీర్మానమును, రామబాబులకు సంబంధించిన తీర్మానమును ప్రధాన ప్రతినిధి ఇండియా కార్యదర్శిగారికిని, రాజప్రతినిధి గారికి సంబంధించియును, నిష్పంధవిమోచనకు సంబంధించిన తీర్మానము ఇండియా ప్రభుత్వమువారికిని, చెన్నపురి ప్రభుత్వమువారికిని, భారతీయప్రతినిధులకు సంబంధించిన తీర్మానము ఆ తీర్మానమునందు చెప్పబడినవారికిని పంపుటకును సభవారు అధ్యక్షుడును అధికార మొసంగిరి.

తీర్మానము పి. చక్రవర్తి నెట్టి గారిచే ప్రతిపాదించబడినది. కాశీ నాథుని నాగేంద్ర గారు మంతులుగాను బలపరచిరి.

తీర్మాన మంగీకృతమయ్యెను. పిమ్మట సభ ముగిసెను.

నమకాలికా ప్రాయములు

మనకేమైన లాభించునా? యుద్ధము ముగిసినది. బ్రిటిషువారికి విజయము చేహరినది. ప్రతిరాష్ట్రమునకును స్వాతంత్ర్యము భంగముకాకుండ గట్టియోర్పాటులుచేయుటకు సంధిసభ కూడనన్నది. ఈసందర్భములో హిందూజేతమున కేమైన లాభించునాయని అచాలగోపాలము ప్రశ్నించుచున్నాడు. ఇట్టితరుణమున బ్రిటిషు సదివపుంగవులకు లాయకులౌగారును, బోనరలగారును జేసిన ప్రకటనము సమ్మోదార్హము. “ఈయుద్ధములో భారతీయులును, సంస్థానాధీశులును, సుప్రసిద్ధులుగ జేసిన సేవను మేము మఱచజాలము. భారత వర్షమునకు శ్రమానుగతముగ స్వపరిపాలనము నొసగుటయే బ్రిటిషుప్రభుత్వముయొక్క చరమార్ద్రము. దీనిని మంత్రివర్గమువా రిటులకే నిరూపించినారు. ఆ సుప్రసిద్ధ ప్రకటనమనందలి ముఖ్యములగు అంశములు నిర్ధించుటలు మేము చూచెదము.” ఇంగ్లాండులోగార్ల మొట్టమొదటి కలు జరుగుచుండిన సీతరుణమున ఉభయపక్షములు కుట్రములకుగ బరిగిడింపబడుచున్న లాయకులౌర్తి. బోనరలగార్లు ప్రకటనను బ్రచురపఱచుటవ్యాజ్యమైనను, “క్రమముగ” స్వపరిపాలనము నొసగెదమనువాక్య ఎక్కువ ప్రకంసాపాత్రముగ లేదు. ఏజేతమును కాళ్వరముగ బాధిస్తయై యుండునని ఎవరును జెప్పజాలరు. అదేవిచారులైనదీర్షిపవాకులు సహాయము కొంత కాలమునకువారకులై ఆధునిక గాజ్యాంగవిధానములను బడెయగలరని జెప్పవచ్చును. అంతయంత్రముచేతనే వారికి స్వపరిపాలనము వాగ్దానము నే యుడివెన చెప్పటచాస్తామన్నము. క్రమక్రమముగ, అనిన ఎంతకాలము? ఇది ఎన్నికలార్జునులైనను గావచ్చును, ఈకాలమును, ఈసోపానమరచియు, నిష్ఠయును వరకు? భారతీయులు కాకునదా? బ్రిటిషువారైచో, ఇక స్వయంనిర్ణయనాత్మ మొక్కడ?

నేతయంత్రాగారములు.

కూలివాండ్రు సమ్మె, అధికారుల ప్రకటనము

మహర్షి గాంధీగారికి తింతి అంశబడుట.

యంత్రాగారము లింకను తెరువబడలేదు. కూలివాండ్రందరు మహర్షి గాంధీగారు త్వరలో చెన్నపురికి విచ్చేసి తమకష్టములను నివారణచేయగలరని యజ్ఞలూరుచున్నాడు. అధికారులు కూలీలందరు తాముచేసిన నేరమునకు తుపానికోరి, ఇకముందు భయభక్తులతో మెలగుచు, అల్లరిచేయకుండ నుండియెడల యంత్రాగారములలో వారిని చేర్చుకొందుని ప్రకటించినారు. కాని కూలివాండ్రు, తా మేమియు దోషము చేసియుండలేదనియు, అధికారుల యజమానులమట ప్రకారము పనిలో ప్రవేశించినను తమ కష్టములు నివారణయగుట కష్టమనియు, మహర్షి గాంధీగారు వచ్చినవెంటనే వారి సలహాకై కొని కర్తవ్యమును నిర్వారణ చేసికొందుని నియు నేకకంఠముగా జవాబిచ్చుచున్నారు.

కూలీల మాటలను వినిన యనంతరము యంత్రాగారముల కార్యనిర్వాహకులు ఆలెగ్జాండరుగారు ఈ క్రింది ప్రకటనమును శనివార ఉపాసన యంత్రాగారముల ద్వారములకటించినారు.

సహాయనిధి.

“యంత్రాగారములలోని కూలివాండ్రు సహాయనిధి యంత్రాగారముల నిబంధనల నతికమింది నందువలనను, యూరోపియను అధికారులను కొట్టి నేరస్థులకు మాపక పోయినందువలనను కూలివాండ్రు పేరిట సహాయనిధిలో నున్న ద్రవ్యములో పౌతిక భాగమును యంత్రాగారాధికారులు స్వాధీనము చేసికొనినారు.

(ఉత్తరపు ప్రకారము)
(సంత.) పి. అలెగ్జాండరు,
మేనేజరు.

కూలివాండ్రుసభ

శనివారమునాడు సాయంత్రము కూలివాండ్రందరు పెరంబూరు బారక్సులయొద్ద సమావేశమై యొకగొప్పసభను చేసిరి. వాడియాగారు అగ్రాసాధికారము వహించిరి.

గాంధీగారికి తింతి

సభాకార్యక్రమము ప్రారంభమైన యనంతరము వాడియాగారు శుక్రవారమునాడు సభవారు చేసిన తీర్మానము ప్రకారము ఈ క్రింది తింతివార్తను మహర్షి గాంధీగారి కంపి తిమని సభ్యులకు తెలిపిరి.

యంత్రాగారములు అన్యాయముగా మూసివేయబడినవి. కూలివాండ్రు పలుకష్టములు పడుచున్నారు. మేము మునుపటి ఆహారపదార్థములు హెచ్చుధరల కమ్ముటకుచున్నవి ఇతర ఉద్యోగము లేదు. త్వరలో నివారణ చేయకపోయిన తిండిలేక మాడిపోవుమరని భయమగుచున్నది. సంపూర్ణగా మీ సలహా ప్రకారము నడచుటకు కూలివాండ్రు సంసిద్ధులై యున్నాము.”

తరువాత వాడియాగారు, గాంధీగారు వచ్చులోపుగ కూలివాండ్రు చేయవలసిన కార్యమును వివరించిరి. గాంధీగారు ఇచ్చటికి వచ్చులోపుగ యంత్రాగారములవారు కూలివాండ్రుకు పెట్టుచున్న కష్టములన్నియు కనుగొనవలయును. ఇటుల చేసిన గాంధీగారికి తక్షణమే కార్యసాగరమున దిగుటకు ములభము కాగలదు. అది వారమునాడు సయితము మరొకసభ జరుగుననియు, అందు కల్యాణగుండర మొదలియారుగారు సహకారమును గురించి మాటలాడుదురని చెప్పిరి. సోమవారమునాడు సయితము యంత్రములు తెరవబడక పోయినయెడల అధికారులు కూలివాండ్రు సహాయనిధిని గురించిన ప్రకటనము, ముందుచేయవలసిన పనులనుగురించయు మాటలాడుద మనిరి.

అంతటితో సభాకార్యక్రమములు ముగిసినవి.

భారతవర్షముయొక్క భవిష్యత్తునుకు బ్రిటిషువారే విధాతలవచ్చును. భారతవర్ష యుల ప్రత్యేకత నిలచుపెట్టు! ఎప్పుడుజేతములే వివారణకర్తలగుదురే, వారు హిందూజేతముయొక్క స్థితిగతులను తమ తక్షణలక్ష్యములనుబట్టియే నిష్ఠాంశక తీర్పుడు. ఎప్పుడు భారతవర్షము తమస్వరూపమును వదలివేసి, కేవలము పాశ్చాత్యరూపమునను, “బ్రిటిషు కేరక్రమ” నుబూర్ణముగ ధరింపజులనో, అప్పుడే వారి వాగ్దానము చెల్లును. వివిధజేతముల ప్రత్యేకతను గాపాడజాలని స్వాతంత్ర్యము స్వాతంత్ర్యము కాదు. — (కృష్ణాపత్రిక)

భారతవర్ష ప్రశంస

మాంతుగుగారి యువన్యాసము

అందను, నవంబరు 24:—కేంద్రబిడ్డయందు పునస్సంఘటనయందు మాంతుగుగారు తమ కలిమిభిక్షమును చిత్రము నగువిషయమును గూర్చి కొన్నిమాటలు చెప్పవలసియున్నదని నుడివిరి. ఆ విషయము తనవలన భరతవర్ష సామ్రాజ్యమునకు నొసగబడి ఇటీవల ప్రకటితమైన ప్రకటనమున ప్రధానమంత్రి, బోనర్ల గార్లచే ననువదించబడిన వాగ్దానవిషయము (ఉత్సాహము) యుద్ధకాలమునందు 1161789 మంది భారతీయులు సేనలో చేర్చుకొనబడిరి. భరతవర్షమునందే 1215858 మంది సమద్రాంతరక్షేమలను బంపబడిన. వీరిలో 101489 మంది నష్టపడిరి. మిత్రమండలి ఆశయమున సామ్రాజ్యమున గలిగియుండియు మన ఆశీయులందు సంపూర్ణవిశ్వాసము గలిగియుండియు నిజేస్తామనారముగ మన కష్టమునందు పాల్గొనలేదని గాని, మన విజయమునందు తన భారమును వహించి ఇకముందంగీకరింపబడునట్లు అంగసామ్రాజ్యధ్వజముగా లోకమునకు ప్రకటించుకొనలేదని కాని ఎవ్వరనజాలరు. (ఉత్సాహము) తానే (మాంతుగు) షరల పార్లమెంటుసభ్యుడుగ నెన్నుకొనబడినవో భరతవర్షమును స్వపరిపాలనామార్గమున నుద్ధరణగ నుంచుటకు తాను నైకొన్నవనిని కొనసాగించుటయే తమ ప్రధానకార్యమై యుండునని మాంతుగుగారు చెప్పిరి. (మాంతుగు, మెయ్యుఫర్డు) రిపోర్టునందలి సంస్కరణసూచనలు సర్వపక్షమాలవారియొద్ద సంగీతమున బడయలేదు. ఈ మహాప్రయత్నములైన అభివృద్ధికరవిధమున విమర్శన చేసినవారి నెల్లరను నమస్కరించి తన కృతిరేఖలు ఇంతకాలవారని మాంతుగుగారు రిరి. అందు మొదటితెగ తెనంటుమ్యును భారతజాతీయమహాసభను విశ్వసించువారు. తాను చేయవలసినంత చేయలేదని వీరిభావము. రెండవతెగవారు నైడెర్లాండ్ల ప్రభువును ఇండో బ్రిటిషు సంఘమువారును. అరబు చేయవలసిన దానికంటె అత్యధికముగ ముందుగనే చేసినది వీరిభావము. రెండవతెగవారును ఈ సంస్కరణసూచనలు 1917-వ సం. ము ఆగస్టు 20-వ తేదీ ప్రకటనమున కేమియు అనుకూలముగా లేకను ఒక్కవిషయమున నేకీధివినుటకు విచిత్రముగానున్నది కొన్ని విషయములందు వాస్తవమగు ప్రజాసత్తాప్రకారమును, విశాలసర్వస్వప్రకారమును నన్ను సంస్కరణసూచనలను తాము చూచినతరువాత, సంస్కరణములు చాలబండుటయేగాక విద్రోహకారకములని కల్పింపబడిన ఉపన్యాసములను చదువుట మాంతుగుగారికి మహాశృంగ్రహమున గలిగించెను. పూర్తిగా అసత్యములగువానిని చెప్పుటవలన నేమియు ప్రయోజనములేదు. ఏసంస్కరణసూచనయందు గాని భారతీయులను విశ్వసించుటకు యనునదియే లేదనియు ఉన్నతీరు లున్నట్లు చేకొనబడెననియు హిందూదేశమునందలి తీవ్రవిమర్శకులు గమనింపలేకపోయిరి. భరతవర్షము నేటిదినముననే స్వపరిపాలనమునకు సిద్ధముగనున్నదని తెలిసికొన్నవో, నాకంటెను అధికానందము నొందువారెవరు నుండరు. కాని స్వపరిపాలనమున భాగము గొనువారైనను ఎవ్వరైనను నేటిదినముననే భరతవర్షము స్వపరిపాలనమునకు సిద్ధముగ నున్నదని చెప్పజాలరు. భారతీయులు సంయోగభావముతో తమ దేశమునకు సేనదేయగలుగు నవకాళ విచ్చినవో జాతీయతత్వప్రకృతి నుట్టుమగు నని తాను (మాంతుగు) నమ్మకన్నవో హిందూదేశప్రభుత్వవిషయమున బోకృష్టమే కలిగించుకొనను. భారతీయులను తాను విశ్వసించుటకున్నవో సంస్కరణ సూచనయందు వాగ్దానమునంటిజేయుండదు. తాను (మాంతుగు) కోరిన ఫలమునే నేడు బడయగలుగుటకు నరికించు స్వల్పసంఖ్యాకులు. భరతవర్షమున స్వపరిపాలనము జయప్రదముగ సాగుటయే తన వాంఛితార్థము. అట్లు జయప్రదముగ సాగగలుగుటకు విశేషావకాశముల నొసగుటకు తాను నరికించుచుండెను. ఇందు జాగ్రత్తగ నుండుటకు చేయబడిన ఏర్పాటులవలన అవిశ్వాసము ప్రకటితము కాదు. స్వల్పకృత్యాసముల కేర్పాటులు చేయుట యవసరమే. తరువాత మాంతుగుగారు నైడెర్లాండ్ల ప్రభువును సంఘమువారి సంస్కరణవిధానమును గూర్చి నుడువుచు నైడెర్లాండ్ల ప్రభువుగారు 7 సిఫార్సులను చేసినదియు, అందు మొదటి 6 ను సంస్కరణ నివేదికమునందే నైకొనబడెననియు చెప్పిరి. దీనింటులై సేవెక్ (రాష్ట్రీయ) స్వాతంత్ర్యము) ను చాల వృద్ధిచేయవలయుననియు, ప్రధాన ప్రభుత్వమునందే రాష్ట్రీయప్రభుత్వములకు విశేషస్వతంత్రత యుండవలెననియు నైడెర్లాండ్ల ప్రభువు చెప్పెను. ప్రధాన ప్రభుత్వము నాటికి రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములపై అధికార ముండగూడదని నైడెర్లాండ్ల ప్రభువు కోరిరి. కాని సంస్కరణనివేదికయందు అట్టి అధికారముండటం కేర్పాటు చేయబడినది. స్వయంప్రాయమున మేర్పాటుపడవలెననియు ప్రభువుగారు కోరిరి. స్థానిక రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములందు రాష్ట్రీయప్రభుత్వములకు సంపూర్ణభాగ్యత నొసగవలెనని నైడెర్లాండ్ల ప్రభువు కోరినను. సంస్కరణ నివేదికయందు అట్టి యేర్పాటు నూచింపబడినది. 1885-వ సంవత్సరమునందు రిక్టప్రభువుగారు నల్లేచెప్పిరి. 80 ఏండ్లక్రిందట ఏది భరతవర్షమున కీయదగి యుండెనో అది యిచ్చిన సంకల్పపుడ నయ్యెద నని నైడెర్లాండ్ల ప్రభువుగారు చెప్పిరి. తక్కినవిషయముల సందర్భమున ప్రభువుగారు (పతిరాష్ట్ర) మునను ఒకటి రెండు జిల్లాలను విద్యమ్యు నైకొని (బ్రిటిషు) సివిలు సర్వీసు ఉద్యోగులను తీసివేసి భారతీయ సివిలు సర్వీసు ఉద్యోగులను నియమించినవో ఆగస్టు 20-వ తేదీ ప్రకటనము అచరితమగునని తమ యభిప్రాయ మని చెప్పిరి. అట్టి సూచనలను అవరణమునకు దెచ్చినవో మనము మనవాగ్దానముల ప్రకారము జరుపలేదని భరతవర్షము చెప్పగలుగును. సంస్కరణవిషయమున వ్యత్యాసభావము అందట అవసరమైనవో, భరతవర్షమునకు తేమకరమగు విషయను జరుపవలెననియు తక్కిన విషయము లంటిమభిక్షములుగానగి హిందవలెననియు నైడెర్లాండ్ల ప్రభువుగారిని వాగ్దానమే హితులను ప్రార్థించుచున్నానని మాంతుగుగారు చెప్పిరి హిందూదేశమునందలి (బ్రిటిషు) లాభవిషయములను భీమాచేయటకు ఇండో బ్రిటిషు సంఘమునకు చందాలను చేయవలెనని నాకీప్రతి నైడెర్లాండ్ల ప్రభువుగారియొద్దనుండి విజ్ఞాపనాకరపత్రము వచ్చెననియు మాంతుగుగారుతెల్పి సామ్రాజ్యమును నిర్మించుట కిది మార్గము కాదనియు, ఈ సామ్రాజ్య సమస్యను యోచించుటకుందు ఇది సహింపదగినంతటిది కాదనియు చెప్పిరి. (బ్రిటిషు) వ్యాపారసంఘమువారు భరతవర్షమునవిషయమున విశేషాశ్రయకర విషయములను సలిపిరి కాని మాంతుగుగారు తమభావములను భారతప్రజల తేమముమీదనే నాధారముచేసిరి. వర్తక సంఘమువారిలాభములను ఒకమహాసంఘ (దేశ) పు తేమలాభమును ఒకపేకాదు. ఈ మహాసమస్యవైననే 817 సంల క్రిందటి భాగప్రకృతిలో ప్రస్తుతభాగప్రకృతిలో నిర్ణయింపవలెను. లాన్సెడౌన్ ప్రభువుగారు ఇటీవల ప్రభువులసభలో తాము భరతవర్షమునకు బాధ్యతాయోగ్యపాలనము నొసగుటకుగూర్చి వాగ్దానము చేసినందులకు విచారించిరి. భరతవర్షమైనిట్లును గూడ ఈ విషయమున కృతీరేకభావము గలిగియున్నారని చెప్పబడినది. ఈ సందర్భమున మాంతుగుగారు పాల్గొనెనుండి ఒక భారత నైకొద్యోగి (వాసిరయ) త్తరమున కొన్ని భాగములను చదివిరి. బుద్ధిమంతు లగు మహామృదీయు లందఱును మాంతుగు మెయ్యుఫర్డు సంస్కరణములకు అనుకూలముగా నున్నారని నైకొద్యోగి తెలిపెను. “భరతవర్షమునందలి పరిస్థితులుమారి నవి. ఇంకనుశరత్తేగమున మార్పుజెందుచున్నది. నేడునేను భారత నైకమును జూచుచున్న విశేషములను ఎవ్వరుననవచ్చురు. (బ్రాహ్మణులు రాజపుత్రులు) సిక్కులుమహామృదీయులు వర్తకేయము లేక ఏకపంక్తియందు గూర్చుండి భుజించుచున్నారన నమ్మాడు. ప్రాన్సునందు పనిచేయుచుండిన పటాలములలో భారత నైకొద్యోగులందఱును కలసి భోజనముచేయుదురు. వారి భావములయందును ఆశయములయందును విచిత్రమగు మార్పు గలిగినది.”

ఈ ఉత్తరమే లాన్సెడౌన్ ప్రభువుగారికి ప్రత్యుత్తరము నిచ్చుచున్నది. మాంతుగుగారికి ముందునుండిన మార్తేప్రభువుగారు పూర్వకాలమునందు ఒకపురుషాంతరపు స్వయంకృషివలన బడసిన అనుభవమును సూతనకాలమున కన్వయింపజేయుట మనుష్యునికి నులభము గాదని చెప్పి యుండిరి. లాన్సెడౌన్ ప్రభువుగారి కకమా, మెయ్యుఫర్డు కకమా, ఏడినిలకకలనో నిర్ణయింపవలెను. మాంతుగుగారు తమ యువన్యాసమును ముగించుచు నిట్లు చెప్పిరి. “సక్రమనిర్మాణమున (బ్రిటిషు) దేశమింత పాటుపడిన భరతవర్షమును, భరతదేశము వృద్ధిచేయ నత్యాతురమైయున్న మన విధ్యాభివృద్ధి పద్ధతులను జూచినవో, భరతవర్షమునకు లాభము నొడగూర్చుటగాను (బ్రిటిషు) మూలభనముకొఱకు కనిపెట్టుకొనియున్న భరతవర్ష సంపత్తిని జూచినవో, భరతవర్షమున మనయుద్ధాశయములన గలిగిన సద్భావము మూలమున మనము కోరిన కెంటునే భరతవర్షము చూపిన ప్రతిఫలమును మీరంగీకరించినవో, తర్ఫిదును, యోధాచారమును లేనందువలన ముందుకువచ్చిన జనుల

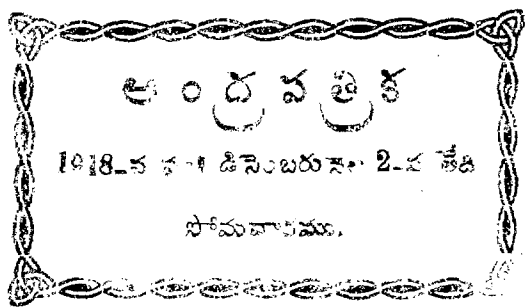
సంఖ్యకు పరిమితి ఏర్పడుచున్నదని మీరంగీకరించినవో వృద్ధి నొందని కన్దు నిర్మాణకర్త మూలమున రానందు కన్దుసామ (గిరిని పరిమితి గలగుచున్నదని మీరు గ్రహించినవో, ప్రకృతి సంపదలను వృద్ధిచేయ నందువలన గలిగిన పేదరికము మూలమున కన్దువుల సరఫరా ఎట్లు పరిమితగలిగిన దగుచున్నదో మీరంగీకరినవో, సామ్రాజ్యమున భాగ్యతూత్రమునకు ఎట్టి సానుకంపయతసన్యాసము నొసగినో మీరంగీకరినవో, తొందరతోను, దుఃఖముతోను అడ్డముచెప్పుచుండువారును, భరతవర్షము నొక వండువలె చూచువారును ఎంత ప్రతికూలముగ నున్నను, నేను ప్రారంభించినదనిని కొనసాగించుటకు నాకట్లు దలయుందు మీరు తోడ్పడి స్వాతంత్ర్యార్థమున భరతవర్షమును అంగ్ల దేశమును అతిభాగ్యముగా ఏకమగునట్లు చూచెదరని విశ్వసించెదను.” తాను అంగీకరించి పూనుకొనినదియు నిర్వహించుటయే తన ముఖ్యోద్దేశమైనదియు ఈమహాకార్యమేనని మాంతుగుగారు తెల్పిరి. నూచింపబడిన సంస్కరణములు ఈఫలముకొఱకు ప్రయత్నించులు ఈకార్యనిర్వహణమును కాంతితో జయప్రదముగ జరుపవచ్చునని మాంతుగుగారి విశ్వాసము. అది జరుగనివో భరతవర్షమున మన ఆదర్శమును కొనసాగించినవారము కాము. (ఉత్సాహకరతాళములు.)

బంగార రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కమిటీ:—80 వ తేదీ నికెకత్రాలో సభజరిగినది ఆఖిలభారత కాంగ్రెసుస్థాయిసభ సభ్యులుగా బి. చక్రవర్తి సి. ఆర్. దాస్, ఆఖిలచంద్రదత్తు, ఫజుల్ హక్కు, అబ్దుల్ కాసిం బి. కే. లాహిరీ, బి. బి. అనుజే. ఎల్. టెన్కె, మజబీరు రహమాను గా. కే. కే. చందావాచ్, ఎన్. దత్తా బి. కే. బోను నీరీశచంద్రచటర్జీ, నిజయ ఆరిస్టబోను మోటిలాల్ ఘోషా విజయచంద్రపాల్ రాయయదునాథ హజుందారు, రాయ బోతి, ద్రవాభ చౌకరి, దాక్టరు డి. పి. కెయిరను, బి. ఎస్. కాస్ట్యు, లలితమోహనదాసు, దాక్టరు ప్రమాదనానైర్జీ, న్యూమహామోము, లలితచంద్రనేను, గురూదచరణసేనుగార్లు నియోజింబడిరి.

వెనుగొండ జిల్లా మున్సికోర్టులో (1383) స్కూలుకాజు నెంబరు 570 1918 వారులు:—గుండవూర్, & మల్లానూర్. ప్రతివాదులు:—(1)కంట్లాక్టరు దాసపు, (2) రంగపు. వారులు ప్రతివాదులు వ్రాసి యిచ్చియుండు ప్రాంసురి నోటునయిన రు 50-0-0 అ రాబట్టుకొనటకు దావా చేసి యున్నారు. ఈ దావా 16-12-1918 అ వాయిదా కేయ బడినది. ప్రతివాదులు స్వతహాగా గాని ప్లీడరు ద్వారా గాని చాబరు కావంతట పరోక్షముందు తీర్మానించబడును. హెచ్. ఆర్. కేమప్ప, బి. ఎ; వారుల వకీలు.

వారావరణస్థితి 1918 నంబు 2-వ తేదీ సోమవారము. Table with 5 columns: గోపాలపూరు, వాల్తేరు, కాకినాడ, బందరు, గుంటూరు, నెల్లూరు, మద్రాసు, హైదరాబాదు, ఆనంతపురము, బళ్లారి, కర్నూలు, కడప, తెంగుకూరు, నెల్లూరు, నేలము, కోయంబుత్తూరు. Rows show rainfall data for various locations.

ఆర్. ఎల్. జోన్ను, శాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

సందిగ్ధస్థితి.

ఆంగ్ల దేశమునందు జరిగిన ఎన్నికలలో హిందూదేశము గూర్చి యిదివర కెన్నడును ప్రస్తావన గావించుట యాచారమై యుండలేదు. ఇరెండు దేశము విషయము ఎన్నికలలో నొక సారాంశముగ నిదివర కుండియుండెను. హిందూదేశ విషయ మెవరును దలపోసియుండలేదు. ముందు జరుగనున్న ఎన్నికలలో, హిందూదేశ విషయ మొక సారాంశ మగునో లేదో తెలియకున్నను, అన్ని కక్షములవారిచేతను పలుమారు స్ఫురింపబడుట సంతోష వాచకము. లాయడు బార్ని, బోనర్లా గార్లు హిందూదేశవిషయమై తమ విధ్యుత్ కమిటీయో సూచించి యుండిరి. ఆస్క్విత్తు మహాశయుడు హిందూదేశమున కొనగిన వాగ్దానము వీరతుణమున చెల్లించబడవలయునని, యుపన్యసించి యుండెను. లేబరు కాంగ్రెసు సభవారిది వరకే, హిందూదేశమునకు హోంరూలును ప్రసాదించుట యవసర మని తీర్మానించిరి. ఇంతియ గాక, బ్రిటీషు కాంగ్రెసు కమిటీవారిక విజ్ఞాపనమును ఎన్నికలో నిలువబడెడివారి కెల్లరకును బంపినట్లు, రూటరు దెలుపుచున్నాడు. వీరు పార్లమెంటు సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడినయెకల, భారతీయాభిప్రాయము ప్రకారము మార్పు జేయబడి, మాంటాగూ విధానము ననుసరించి పార్లమెంటులో ప్రవేశ పెట్టబడెడి బిల్లున కామోదము జాపెదరా యని, ఈ విజ్ఞాపనము ప్రశ్నించుచున్నది. భారతీయుల యుద్ధసేవను పరికించి, స్వపరిపాలనమును హిందూదేశమునకు త్వరలో ప్రసాదించవలె ననియు, తన్నూలమున హిందూదేశము సామ్రాజ్యములో నుచితస్థాన మాక్రమించినట్లుల జేయవలయుననియు, బ్రిటీషు కాంగ్రెసు కమిటీవారి రాంగ్లప్రముఖులను హెచ్చరించుచున్నాడు.

ఈ సందర్భముల నన్నిటి జూచిన, హిందూదేశపు విషయము పార్లమెంటు ఎన్నికలలో ప్రాముఖ్యస్థాన మాక్రమింపక తప్పదు. కాని, భారతీయుల కోర్కె లాంగ్లప్రజల కింతవరకును ప్రస్తుతముగ దెలుపుట కవకాశమే లభింపలేదు. కాంగ్రెసుప్రతినిధు లాంగ్లదేశమునకు వెడలకుండనిపేధింపబడిరి. యుద్ధ మంతిమొందినను, ఆ నిషేధము మాత్రమింకను దొలగలేదు. ప్రజాశయములను వ్యక్తపరచెడి, హిందూ, న్యాయండియా, బొంబాయి క్రానికలు, అమృతబజారుపత్రికలు, ఆంగ్లదేశమునకు చేరుటయేలేదు. రూటరు, కాంగ్రెసు విషయముల నాంగ్లదేశమున కెరుకపరుప బూనుకొనడు. అందుచే ఆంగ్లప్రజలయెదుట గన్పించున వెల్లను, మాంటాగూవిధానము, సిడెహాం ప్రభృతుల ప్రాతికూల్యము మాత్రమే. సిడెహాం పక్షపు ప్రాతికూల్యమును బోనాడుటకు, మాంటాగూ పక్ష హతులు విశ్వప్రయత్నముల గావించుచున్నారు. వీరికి విజయము లభింపకతప్పదు. స్వాతంత్ర్యాయ ప్రతికూలర ప్రలాపముల కీ కాలమున జెవియొగ్గువారుండరు. మాంటాగూగారు కేంబ్రిడ్జిలో నుపన్య

సించుచు, తమ విధానమునకు సిడెహాంము లాండ్సుడౌను ప్రభువులుచేసిన పిచ్చియాతే పణలకు తగిన సమాధాన మొసగిరి. సిడెహాంము ప్రభువు గారి సూచనలలో, నొకటి రెండు జిల్లాలకు దేశీయాధికారులను నియమించి, భారతీయుల పరిపాలనార్హతను పరీక్షింపవలెనను సూచన, యొకటి గలదు. ఈ సూచన, మాంటాగూగారు తమ నివేదికయందు సంపూర్ణముగ విమర్శించినదే గాని, క్రొత్తదిగాదు. సిడెహాంము గారు ప్రచురించిన ఏడు సూచనలలో, ఆరుసూచనలు మాంటాగూ నివేదికనుండి సంగ్రహింపబడినవే!

సిడెహాం ప్రభువుగారి ఘనకార్యమింకొకటి గూడ మాంటాగూ గారిచే బయట పెట్టబడినది. బ్రిటీషు లాభక్షేమములు హిందూదేశమున నశింపకుండ భద్రపరచుటకు గాను, ఇండ్లో బ్రిటీషు సంఘమువారికి చందాల నొసగ మని సిడెహాం ప్రభువుగారి రొక విజ్ఞాపన సంపుచున్నారట! వీరి దూరదృష్టి ప్రశంసార్హము! బ్రిటీషు వర్తకులు హిందూదేశమునుండి దీసికొని పోవుచున్న ధనప్రవాహమున కెక్కడను అడ్డు గలుగగూడదని, సిడెహాం ప్రభృతుల ముఖ్యాభిప్రాయము. భారతీయుల శ్రేయముతో వీరికి నిమిత్తమే లేదు. సామ్రాజ్యనిర్మాణమున కిదియొక మార్గము గాజాలదని, మాంటాగూగారు చక్కగ చీవాట్లు పెట్టిరి. భారతీయ సైనికులు, స్వపరిపాలనాప్రదాన మంగీకరింప రని, లాన్సుడౌను ప్రభువుగారికి యాతే వణజెప్పిరట. లాన్సుడౌను ప్రభువుగారు ప్రాశయ్య గపు విషయముల మాత్రమే స్ఫురించుచున్నారు. నవీనయుగ సందర్భములు, పాపము, వీరికనలే గోచరింపలేదు! నిమగ్నకుల యాతేవణలను ఖండింపుచు తా మనువదించిన సంస్కరణముల నంగీకరింపవలెనని, మాంటాగూగారు సభ్యులను హెచ్చరించిరి. కాని, కాంగ్రెసుసభ వారి యాశయములను మాత్రము వీరు తిన్నగ గ్రహింపజాలకుండుట శోచనీయము. 20 ఆగస్టు తేది ప్రకటనమే సంకూచితముగ నుండెననియు, దానిలో సూచింపబడిన స్వపరిపాలనాంతరములను బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు నిర్ణయింపవలెనను వాక్యములు దారవంతములుగ లేవనియు, కాంగ్రెసు సభవారి యభిప్రాయము.

20 ఆగస్టు ప్రకటనమును ప్రమాణముగ దీసికొనినను, భారత ప్రభుత్వమునందు బాధ్యతాయుత పరిపాలనమును ప్రవేశపెట్టగూడదను నిషేధ మెక్కడను గాన్పింపదు. రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములవలె అభివృద్ధికి కొన్ని యంతరములను సూచించిన సూచింపవచ్చును గాని, భారత ప్రభుత్వమునందు మార్పు లుండగూడదనుట, ప్రభుత్వ ప్రకటనమునకు భిన్నముగ నున్నదనుట కేమాత్రము సందియము లేదు. ఈ లోపములను సూచించినందులకు, మాంటాగూగారు కాంగ్రెసు పక్షాభిమానులపై గినుక బూసిరి. ఎవ రెట్టి కినుక వహించినను, భారతీయులు తమ విధ్యుత్ కమును విడనాడగూడదు. స్వయంనిర్ణయసూత్రము తమకు వర్తింపజేయవలయు నని, వీరు సందిసభవారిని ఆంగ్లేయాధికారులను గోరవలసి యున్నది. పరిపాలన మేరీతిన నుండవలయునో, నిర్ణయించెడి భారము భారతీయులకు వదలుట శ్రేయస్కరము. ప్రపంచమందలి అన్ని జాతులకును ఇట్టి స్వాతంత్ర్య మొసంగ లాయడబాడ్డి విల్పను గార్లు పట్టుబట్టి యున్నపుడు, భారతీయుల విషయములో మాత్రము వేరుగ ప్రవర్తింప నవసరముండదు. అందు కనియే సందిసభలో కాంగ్రెసు ప్రతినిధు లొకరుండుట యవసరమని ఉద్ఘోషింప

బడుచున్నది. ఇటులనే మహమ్మదీయుల దృక్పథమును దెలుపుటకు మహమ్మదీయసంఘప్రతినిధి యొక రుండవలె నని, మదరాసు రాష్ట్రీయ మహమ్మదీయ సంఘమువారు తీర్మానించి యుండుట యుక్తముగ నున్నది.

కాని, ప్రయాణ నిషేధముల నికనయినను తొలగింపక, ప్రజాభిప్రాయములను తెలుపుటకు కాంగ్రెసు ప్రతినిధుల కవకాశ మొసగబడనిచో, మన తెలంపులన్నియు పవిత్రపు తెలంపులు మాత్రమే పరిణమింపగలవు. అందుకనియే నిన్నటిదినము ఘోషే హాలులో జరిగిన బహిరంగసభలో, స్వయంనిర్ణయ సూత్రావలంబనము గూర్చియు, ప్రయాణపు నిషేధపు రద్దుగూర్చియు, గావించబడిన తీర్మానములు సమయానుకూలములుగ నున్నవి. ఇట్టి తీర్మానములు మదరాసునందే గాక, ప్రతి గ్రామమునందును గావించబడి, అధికారుల కంపబడవలెను. ఆంగ్లదేశమునందు భారతీయుల మొర లాలించబడుట కనుకూలపరిస్థితు లేర్పడి యున్నవి. నూతనముగ స్వాతంత్ర్యము బడయదలచుచున్న లేబరు పక్షమువారు, స్త్రీ స్వాతంత్ర్య వాదియును, విరిషు ప్రతినిధులును, హిందూదేశమునకు స్వాతంత్ర్యమొసగ నభిలషించెదరు. మిగిలిన పక్షముల వారయినను అన్యథా వర్తింపజాలరు. ఏలనన, సందిసభకు వెడలునపుడు, ఆంగ్లజాతి నిష్కలంకవర్తము జాపకతప్పదు. సంగ్రామమునందెట్టి యాదర్శములను నిలువబెట్టుటకై తానుపోరాడెనో, అట్టి యాదర్శములనే తా నవలంబించుచున్నట్లు, ఆంగ్లదేశము ప్రపంచమున కీ సమయమున ప్రకటింపవలసి యున్నది. ఇట్టి మహాత్మ్యవృత్తరుణమున, భారతీయుల కోర్కెలు ప్రపంచమునకు వెల్లడిగాక, పిమ్మట వెల్లడియైనను, విశేషలాభముండదు. కావున యీ తరుణావకాశమును తమ లాభముకొరకు భారతీయులు పూర్ణముగ నుపయోగించికొనగలరేని, విజయము ధ్రువము. లేనియెడల, భావిస్థితి ఆశాభంగము గలిగింపక మానదు.

పారిశ్రామికనగరములు :
పండిత రాధాకమల ముకర్జీ యుపన్యాసము.

మహాత్మాగాంధీని కోటిశ్రద్ధుడు సర్ దోరాబ్జీ తాతా బొంబయిప్రజలను సుఖవంతులను జేయు మార్గమును దెలుప మని కోరినపుడు “బొంబయి భాగ్యమునకు గారణంబైన యంత్రాలయములను మొదటను నిర్మాలము చేయవలయును” అని చేసిన యుపదేశము పండిత రాధాకమల ముకర్జీ యుపన్యాసమును వినినవారలకు స్ఫురింపగలదు. పారిశ్రామిక నగరములు పాశ్చాత్య పారిశ్రామిక యుగమునకు మహాశాపములుగ నున్నవని సాంఘికశాస్త్రజ్ఞులును మానవధర్మపరాయణులును నైకకంఠ్యముగ బ్రకటించుచున్నారు. ఐహిక సంపదలకు నిలయుములైన పాశ్చాత్యపారిశ్రామిక నగరములకు కర్మశారుల నివాసములు పరిస్థితులు సంతాపమునకు గారణం బైనపుడు దరిద్రభూయిష్టమైన ప్రాచ్యపారిశ్రామికనగరముల స్థితిగతులు వర్ణనాతీతము. భరతఖండమునందలి ముఖ్యపరిశ్రమలు పాశ్చాత్య ధనవంతుల స్వప్రయోజనమునకై పరికల్పితములు. దూడి యంత్రములు జనుపవార యంత్రములు కాఫీ తేయాకు నీలిమందు బోటలు ఖనిజపరిశ్రమలు యూరపియను వర్తకుల వాటికేవ్వరుల ద్రవ్యావపత్తికై ఏర్పడినవి. లాభములను యూరపియను సంపన్నులును, కష్టములను భారతీయకర్మకారులును ననుభవించుచున్నారు. మహాసంగ్రామమువలన జనుప

వార యంత్రాలయ్యాదీనులకు కోట్లరూప్యముల
లాభముగలిగినను జనువసారము వండించిన రయి
తులకుగాని యంత్రాలయములందలి కర్మకారులకు
గాని ఏమాత్రములాభము గలుగలేదు. వాటికేక
రులవలన తోటలయందు బనిజేసేడివారికి గలుగు
చున్న కష్టములను వెల్లడి చేసి గాంధీ తన
మాహాత్మ్యమును వికసింపజేసెను. బొంబయి
కాన్పును కలకత్తా కోలారు చెన్నపురి మున్నగు
పార్శ్వశామిక నగరములందలి కర్మకారుల దౌర్భాగ్య
స్థితి అయిన నగరవాసులకు విదితమైనను ముకర్జి
గారి వర్ణనలను వినివారలకు సంతాపము గలుగు
చున్నది. భారతఖండమునందు పరిశ్రమలు వ్యాపిం
చినకొలది యూరపుఖండమునందలి పార్శ్వశామిక
నగరముల దౌర్భాగ్యస్థితియును వ్యాపించుట సహ
జము. ప్రస్తుతము గల పార్శ్వశామిక నగరములు ప్రజ
ల యోగక్షేమములకు భద్రస్థితికి ప్రతికూలములు.

బొంబాయి కలకత్తా కోలారు మొదలగు
నగరములందు కర్మకారులు నివసించుటకు తగిన
గృహములు లేవు. ఒక చిన్న గదియందు ఏడని
యిదిమంది గల కుటుంబములు నివసించుచుండును.
గృహముల పరిసరము లవరిశుభముగ నుండును.
ఇట్టి నగరములందు పురుషుల సంఖ్య అధికము
గను స్త్రీల సంఖ్య తక్కువగను నుండును. కర్మ
కారుల జీతములును వారి సుఖపోషణమునకు
జాలియండవు. ఈ పరిస్థితులవలన వ్యాధులు వ్యభి
చారము త్రాగుడు వ్యాపించుటయును ప్రజలు
అప్పుల పాలై అనారోగ్యవంతులై అవినీతులై
అకాలమరణమునకు పాలగుచున్నారు. మన దేశ
మునందలి దుస్థితిలో గూడిన పరిశ్రమలు పార్శ్వ
శామికనగరములు స్థాపితములు గాకుండుటకై ముకర్జి
గారు సాంఘికనగరములను వర్ణనల యభ్యుదయ
మునకై స్థాపించుటయనసరమనిచెసినయనదేశము
సమంజసముగనున్నది. పనివాండ్రకు నివసించుట
కారోగ్యకడములైన నిలయుము లేర్పడి వారు
సకుటుంబముగ పార్శ్వశామికనగరములందు నివ
సించునపుడు వ్యభిచారాదిదోషములు తొలగు
టకును నకాలమరణమువారిబడకుండుటకును సా
ధనము లేర్పడును. సాంఘికనగరము లేర్పడుటవల
నను కర్మకారుల కారోగ్యకడములైన నివాసము
లేర్పడి పూర్వయుగమునందు వలె దేవాలయ
ములు కొలనులు తోటలు నిర్మితములై ప్రజా
సౌఖ్యము పరిగలదు. భారతీయులకు సహజమైన
ధార్మిక జీవనమునకు భంగము గలుగకను వారి
యాధ్యాత్మిక జీవనము వికసించి లోకకల్యాణము
నకు దోడ్పడగలదు. ముకర్జిగారి యుపదేశము
పట్టణములకే కాకను గ్రామ స్త్రీయులకు సయిత
మన్యాయించుచున్న దని గ్రాహనీయుల స్థితిగతుల
నెరిగినవారలకు విదితమగుచున్నది. గ్రామవాసులు
నీటివసతులు నివేశనవసతులు లేకను రోగ
గ్రస్తలై అకాల మరణము పాలగుచున్నారు.
మానవుల సకలప్రయత్నములకు ప్రయోజనము
నుఖ జీవనము. జీవితమే లేనపు డితర ప్రయోజన
ములు నిరుపయోగములని “బ్రతికియండిన సుఖ
ముల బడయవచ్చు” అను వారోక్తి వికడము
చేయుచున్నది. పాలకులు ప్రజలు ప్రజల ఆయు
ర్యాగ్యములను గాపాడి వృద్ధిజేయుటకై బూను
కొనిన గాని దేశక్షేమము ప్రజాక్షేమము సాధ్య
ములు గావని గ్రహించి తదనుగుణ్యముగ కార్యా
చరణమునకు బూనుకొనుట ముఖ్యధర్మమై
యున్నది. ఆర్థికసమస్యలందభిరుచిగల యాంధ్ర
విద్యావంతు లాంధ్రదేశస్థుల యార్థికపరిస్థితులను
బరిశీలించి యాంధ్రదేశభ్యుదయమునకు వారి
విజ్ఞానమును వినియోగించి విద్యా ప్రయోజన
మును సార్థకపరచెదరు గాత!

హెచ్చుధరలు

ధరల నిర్ణయముగూర్చి ప్రభుత్వమువారిం
కను స్వయముగ జోక్యము గలుగజేసుకొనుటల
గాన్నింపదు. నూతనముగ వెలువడిన ప్రభుత్వప్రక
టనముందు, తాత్కాలిక నివారణోపాయములు
కొన్ని సూచించబడెను గాని, యివి విశేషముగ
లాభించునని మేము దలంపజాలము. ప్రతి జిల్లా
యందును, మండలావసర సంఘములు న్నాపింప
బడవలయు సనియు, ఈ సంఘములు స్వంతముగ
గాని స్థానికస్వపరిపాలనాసంఘముల ద్వారా గాని,
ధాన్యపంగడులను నెలకొల్పువలయుననియు, ప్రభు
త్వమువారు గోరుచున్నారు. అట్టి యంగడులకు,
ధనమునుండుగ నిచ్చినచో, సివిలుసర్వయిల డైరె
క్టరుగారు ధాన్యమును కొనుటకు సహాయము
జేసెదరని, ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించుచున్నారు.
కాని, స్థానికసంఘములు భవపులేమిచే శాధపడు
చుండగ, వాటికి ప్రవ్యము లభించు తెటులు?
ప్రభుత్వమువారు కొన్నింటికి ధనసహాయము
జేసెద రనుకొనినను, అవసరసంఘములకు ధనము
దొరకు తెటులు? ఈ సంఘముల కప్పు లిప్పించు
టకు, ప్రభుత్వమువారు పూనుకొనెడ రని తోచ
దు. ఈ సంఘము లొకవేళ స్థాపింపబడినను,
యివి కష్టపడకుండ హామీసచ్చువా రెవరు? ఈ
సంఘములకు నష్టము గలిగించుటకై, వర్తకులు
కలసి కొంతకాలము సామాన్యపు ధరకు తక్కు
వగ నమ్ముచో ఏ రేమి చేయగలరు? తాము
వహించు సాహసించని భారమును అవసరసంఘ
ములపైవను స్థానికసంఘముల పైవను ప్రభు
త్వమువారు బడవె చిన, ఈ సంఘము లద్దానిని
సిర్వహించ గలవా? ఇట్టి తాత్కాలికోపశ్రమన
ములు ఆహారసమస్యను పరిష్కరింప జాలవు.
మైనూరు ప్రభుత్వమువారి తోబాటు, ఇండియా
ప్రభుత్వమువారును ధైర్యమువహించి ప్రజానాయ
కుల తోడ్పాటుతో ధరల నిర్ణయమునకు బూనిన
గాని, యీ సమస్య పరిష్కృతము గానరదు.

తుర్కీ విభాగము

తుర్కీ విభాగముగూర్చి సంధిసభ స్వయం
నిర్ణయసూత్రానుసారముగ నిర్ణయించ నున్నది.
అంతవరకును ఎల్లరు వేచి యుండవచ్చును. కాని,
మెసపొటేమియాలో ఈరక్ సంస్థానములో అర
బ్బులు బ్రిటీషు సంతక్షణము గోరుచున్నా
రనియు బ్రిటీషు సంతక్షణము దొలగినచో అరా
జకము ప్రబలు సని వారు భయపడుచున్నా రను
మొదలగు వార్తలను, రూబరు ప్రపంచమున కంత
కును ఎరుకవరువవలసిన యవసర మేమి గలిగెనో
తెలియకున్నది. మెసపొటేమియా సమస్య క్లిష్ట
సమస్య. స్వయం నిర్ణయ సూత్రానుసారముగ
అరబ్బులకు స్వాతంత్ర్య మిప్పించుట భావ్యమే.
కాని యొక యజమానినుండి వేరొక యజమాను
నికి అరబ్బులనుమార్పు విషయము గూర్చి మాత్ర
మతి జాగ్రూకతతో యోచింపవలసి యుండును.
రూబరు, సంధిసభవరకు యోషితో వేచియుండి,
ఉపవిలేఖకుల కోర్కెలకు ప్రాముఖ్యమియ్యకుండు
ట లాభకరము, మెసపొటేమియానుజయించుటకు
ముఖ్యకారకులు భారతీయులు. మెసపొటేమియా
పరిపాలనా నిర్ణయముగూర్చి భారతీయులతో
యోచింపకుండ, కార్యమునకు గడంగుట భావ్య
ము గాదు. హిందూ దేశమందలి మహమ్మదీయా
భిప్రాయముగూడ యీ సందర్భమున సరకుజేయ
బడదగి యున్నది. కావున, ఇట్టి సంక్లిష్టవిషయమై
వ్యక్తుల యభిప్రాయమున కంతగ ప్రాముఖ్యము
నిచ్చుట సమంజసము గాదు. తిరిగి మరియొక

సంగ్రామము తలయెత్తకుండ, సంధిసభవారిన్ని
జాతులకును అభివృద్ధికి సమానావకాశముల నిచ్చి,
ధర్మసంస్థాపనము గావించెదరగాక!

లేబరుపక్షపు కార్యక్రమము

ఆర్థిక సంగ్రామము కూడనియు, రుమ్మా
లోని మిత్రమండలి సేనలు వెంటనే వెరుకకు
మరలవలె సనియు, రాజకీయనిర్బంధితు లెల్లరు
విముక్తులు గావలె సనియు, స్వేచ్ఛావాణిజ్యము
ప్రబలి, ధనవంతులపై ప్రత్యేకపు పన్ను విధింప
బడవలె సనియు, మొదలగు నుద్దేశములను లేబరు
పక్షము వారు ప్రచురించిరి. ఈ యుద్దేశములు
లాయిడు జార్జిగారి యుద్దేశములకు సరిపోవుట
లేదు. శత్రుదేశపు సరకుల హంగ్లదేశమునకు
స్వేచ్ఛగ గానిచ్చుట లాయిడు జార్జిగారి యభి
ప్రాయము గాదు. లేబరుపక్షమువారికి విజయము
లభించె నేని, స్వయంనిర్ణయసూత్రావలంబనమే
గాక, రాజకీయనిర్బంధితుల విమోచనము గూడ
తక్కు చేకూరునని దోచుచున్నది.

పంచములు : ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము

ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యవసరము, పంచముల
కున్నంతగ మరియొక సంఘమునకు లేదని చెప్ప
వచ్చును. అస్పృశ్యులుగ నెంచబడుచున్న యీ
జాతివారి లాభక్షేమము లున్నది జాతులచే
తిన్నగ సరకు జేయబడవు. తమ వ్యక్తి
త్వమును నిలిపికొని, జేశత్యాధ్యతలలో పాల్గొన
వలె ననిన, పంచములకు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్య
ముండక తప్పదు. తమ జీవితము సంతను పంచము
జాత్యుద్ధరణము నిమిత్తమై భారబోయుచున్న
ఆర్. వి. పిండిగారు, నిమ్నజాతులకు ప్రత్యేక ప్రాతి
నిధ్య మత్యవసరమని, బెంగళూరులో నుపన్యసిం
చిరి. సంస్కరణసంఘముల యెదుట, నిమ్నజా
త్యుద్ధరకు లీ విషయమై ముచ్చటించి ఆదిసంఘ
ములకు వ్యాయము సమకూర్చ గోరుచున్నారము.

స్థానిక వార్తలు

చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయము:— మానసియ
లగు వి. ఎస్. శ్రీనివాసకాశ్రిగారు, చెన్నపురి విశ్వవిద్య
ాలయమున సెక సాధారణసభ్యులుగ నుండుటకు మరల
ప్రయత్నించుచున్నారు.

దక్షిణాఫ్రికా తపాలు:—దక్షిణాఫ్రికాకు వెళ్లు
ఉత్తరములు జనరణ పోస్టాఫీసునందు 7వ తేదీ సాయంకాల
ము 6 గంటలకు తీసికొనబడు నని ప్రెసిడెంట్ పోస్టుమాస్టరు
గారు మాకు వ్రాయుచున్నారు.

డాక్టరు ముఖర్జీగారి యుపన్యాసము:—
స్థానావకముచే డాక్టరు రాధాకమల ముఖర్జీగారు గోఖలే
మందిరమునందు శనివారమునాడిచ్చినయుపన్యాసమున శబ్ద
వరకు నిఘంతునికచ్చినందులకు చింతించుచున్నాము.

హైకోర్టు:— నిన్నటిదినము హైకోర్టువారు యుద్ధ
విరామగౌరవార్థముగా ఇంపుమించు రెండువేల మంది బీద
వారికి వస్త్రములను, బియ్యమును, కొంత రొక్కమును నిచ్చి
సంతోషమును చేసిరి.

లక్ష్మీవిలాససభ:— యుద్ధవిరామ గౌరవార్థము
గా, లక్ష్మీవిలాససభాసభ్యురాలిడు, ఒక గుర్రపుబండియందు
రాజదంపతుల చాయాపరములను పుష్పమాలలచే నలంక
రించి, శనివారమునాడు సాయంకాలము జార్జిటవునునుండి,
మొలపురమునకును, అచ్చటినుండి తిరువళ్ళీటికిని గొప్ప
సత్కరముతో వెళ్లిరి. పోలీసు సిబ్బంది మార్గమధ్యమున
యుత్సవమున కే ఆటంకమును రాకుండ నుండుటకు సభవారికి
చాలసహాయము చేసిరి.

విరోధాచారము

(రైతుల విజయ)

టర్కీ

అరబ్బులు రక్షకదేశము నవేక్షించుట

బాగ్దాదు, నవంబరు 26:— మూడేండ్లక్రితము సామాన్య గ్రామముగనుండిన బానా సేతు గొప్ప శేషపట్టణ మైచి. వెనుక బురద నేలగానుండిన ప్రదేశమున నివుడు మైలపాడు గున శేపు వంశము కట్టబడినది. పట్టణమున ట్రాముబండ్లు నడుచుచున్నవి. వీధులలో విద్యుద్దీపము శేర్మరుపబడినది. టెలిఫోను ఏర్పాటు బాంబాయియందు కంటెను గూడ హుచ్చుగా నున్నది. మంచుగడ్డకు సోడా లిమ్మెడు మున్నగు పానీయములను చేయి యంత్రములు పనిచేయుచున్నవి. మంటలవార్డు మోటారు ఇంజనులు లెప్పించబడెను. పారిశుధ్యము చాలవరకు బాగుగానున్నది. కోడెప్రక్క కాలువలు లేనే లేవు. ఆ నేక దేశములనుండి పడనలు నదిలోనికి వచ్చుచున్నవి. కలు విధముల గు నాకలు నది యందున్నవి. కుటలమారా యిపుడు ఇనుపదారుల మొగయ్యెనది. విద్యుద్దీపము లున్నబడినవి. టెలిగ్రాఫు, టెలిఫోనులు నడుచుచున్నవి. గాని రాత్రులు నక్క లింకు వీధులలో తిరుగుచున్నవి.

బాగ్దాదులో వీధులందు ప్రాచీనతీచి సమానేశము బాగుగా విడితమగుచున్నది. మోటారుబండ్లు కంచరగుర్రముల బండ్లు, విద్యుద్దీపములు బురకలస్త్రీలు, అరబ్బీవ్యాపారులు వైసిగొకాదలు, మనోహరములగు నున్నీరులు బ్రిటిషు శిల్పములు, జేతనల బజారు లిప్పుడు నూచనలు. ప్రజలెక్కువ శంతులుగా నున్నారు. ప్రజల ఆర్థికప్రాణములకు భద్రము కలిగినదను సంతోషము గోచరమగుచున్నది. ఇరాకురాష్ట్రము భావి స్థితి గూర్చి కొంత ఆందోళనము కలదు. ఆ రాష్ట్రమునకు బ్రిటిషువారి రక్షకత్వముండ వలెనని అరబ్బీ వారందరూ కోరుచున్నారు దీనిని ఏర్పాటుచేసి నేనా బలమువలన రక్షించుట ప్రపంచముపట్లను ప్రజలపట్లను గూడ మన బ్రిటిషు వారి కర్తవ్యమైయున్నది. ఆ దేశమున్న స్థానమునబట్టి యూరోపునకును ఆమెరికాకును గూడ ననుకూలమగునట్లు ఆక్రమణపాలనమును కలవరమును కలుగకుండ చేయుట మనముఖ్యకర్తవ్యముగాను ఇరకురాష్ట్రమున బ్రిటిషువారే సర్వాధికారులుగా నుండవలెను. విదేశ రాజకీయాది విషయములను బారే పరిష్కరింపవలెను. ఈపద్ధతిమీదనే పరిజలకు స్వపరిపాలన మీయదగును. వారు బ్రిటిషువారి సలహాప్రకారము స్వపరిపాలనమును జరుపవలెను. దేశానుగ్రహములగు ప్రజాసంఘము లేర్పడవలెను. ప్రజల సభ్యులను ఎన్నుకొనవలెను. బ్రిటిషురక్షకత్వముండవలెను. పత్రి ప్రధాన ఆరబ్బీ యూర్యోగికి ఒక్కొక్క బ్రిటిషువారోచనకర్త యుండవలెను. పరిపాలనమునుగూర్చియు సభా సమావేశమును గూర్చియు బ్రిటిషు యూర్యోగి అరబ్బీయూర్యోగికి ఆలోచన చేపట్టుచుండవలెనని దేశము నందలి జిల్లాలగు అరబ్బులందరు నంగీకరించిరి. ఇదివరకున్న ఆక్రమణపాలనమును తొలగించిందులకే చాల సంవత్సరములున్న దేశీయులు మనమిట్లుచేసిన శాశ్వతముగ కృతజ్ఞులు వాగులుదురు. దేశపరిపాలనమునకు దేశీయులు శక్తివంతులు కారని వారికి స్పష్టముగా తెలియును. ఏలన అచటి ప్రజలకు సంపూర్ణమగు నాగరకత లేదు. వారాకాపరులు. అందరును ఆయుధములను ధరించెదరు. చాల తొందరలను కలిగించుచుందురు. కాన దేశమున తొందరలు కలుగకుండుటకు బ్రిటిషు వారి పరిపాలన మును సేన యును ఆది సరముగాన మనము దేశమును సంపూర్ణంగా దేశీయులకు వదలిపొందుమని వారనుకొనుటలేదు. అట్టికోరికయే వారికిలేదు. తురుష్కుల పరిపాలనము దుర్భరముగా నుండుటచే వారు పశుబలప్రధానులగు దేశములవారిని ఆదపున నుంచబారెరి. కాన నపుడు ప్రజల అధికారములకు భద్రమలేకుండ నుండెను. మన విధిభాగమును చూడకుండనే పరిపాలించు విజ్ఞానమునుకలిగియున్నాము. పట్టణములందు నివసించువారందరును వాణిజ్యముచేయువారు గాన వాణిజ్యపరులమగు మన రాక వారికినమ్మకమేయగును. ఏలన మనము మనశక్తివలన మాతన వాణిజ్యావకాశములను అరబ్బులకు కలిగింపగలమని వారెరుగు

దురు. పేటల అధికారమును మనము ప్రాత్యాచారముటచే పేటలకు నునయందు గౌరవముగలదు. పేటల బాధలేకుండ చేసితిమని టెల్లాలకు మన యందభిమానముకలదు. మనము పన్నుల నధికముగా విధింపము. ఇదివరకున్న ఆక్రమణ పన్నులను చాల తొలగించితిమి గావునవారు పన్నులను సరిగ్గా చెల్లించెదరు. వారు టర్కీ-వారి కిచ్చెడు దానికంటెను గూడ సరిగా మన కిచ్చెదరు. ఏలన మన సలహావలన వారివ్యవసాయపు పనులు బాగుపడి వారివంటలు వృద్ధి చెంది వారి కధికమగు లాభము కలుగునని వారెరుగుదురు. వ్యవసాయభివృద్ధిని దేశమునందంతటను మనము కలిగించవలెను. దేశమునందట్టి అవకాశము కలదని దేశీయులందరును నమ్ముచున్నారు.

విజయోత్సవము.

టర్కీలో తాత్కాలికవిరామము జరిగినంతనే గొప్ప విజయోత్సవమును అరబ్బులు జరిపిరి. తురుష్కులను పూర్తిగా నోడించినందులకు బ్రిటిషువారి నభినందించిరి. 70 మంది సయ్యదులును 170 మంది పేటలును 200 మంది ఆశ్శీకులతోను 500 మంది పదాతులతోను సమావేశమైరి. మతగురువులు గూడ వచ్చిరి. మాతనశక మారంభమైన దను నుత్సాహమును వారు వెల్లడించిరి. వారిసంతోషము హృదయపూర్వకము. మనపరిపాలనమునందు వారికట్టి గౌరవముకలదు. మోసము బాగ్దాదులో కలవలె ననియు ఆరెండుదేశములకు జాతీయరాజకీయవాణి జ్యువరిస్తానసంబంధము దృఢముగ గల దనియు నందరును తలచిరి. బాగ్దాదులోను మోసములోను గూడ ప్రమాణు లివివయామున దృఢపరికల్పముతో నున్నారు. ప్రజలెవరిని రక్షింపగోరెన వారిని రక్షించు కవకాశమును వారికి కలిగింపవలెను. ఫలితమునకు మనము భయపడవలెను. దక్షిణమున కరుడిస్తానులోని కరుడులు తురుష్కులనందరిని వెడలగొట్టి బ్రిటిషువారి రక్షకత్వముకొరకు తిరిగివచ్చునాయుచున్నారు. దేశాభివృద్ధికి ప్రపంచకాంతిని మెసపొటేమియు విషయము నిట్లు పరిష్కరింపదగును. ఇట్లుచేసిన నేగాని కలవరములేకుండుటయు అరబ్బులు కరహలు కైస్తవులు యూదులు మున్నగువారి కందరికిని స్వాతంత్ర్యమును, స్వపరిపాలనమును లభించుటయును చేపూరదు.

సిరియాస్థితి

కయికో విలేజుకుదు పయినీరుపైతిక కిటులు తెలిపెను. ఆక్రమించబడిన సిరియాదేశమందలి స్థితి శోచనీయముగా నున్నది. బెయిరటు బెయిరటులో ప్రజలందరును దుస్థితియందున్నారు. శేపునందు 100-కి 25 మాంటునందు 100-కి 50 వతున ప్రజలు కజవు-వార్గి-దొడ్డకర్తలు మున్నగువానివలన నష్టమైరి. తురుష్కులవలనను జర్మనులవలనను ప్రజలు బహు బాధల ననుభవించిరి. దజ్జులు పాపాపాధలవలన కొందరు చనిపోయిరి. కొందరు భద్రంబుడరి. ఈ రీతిగా కొన్ని కుటుంబములు యాపుమనెనవి. వెనుక సంపన్నులగానుండిన కొన్ని కుటుంబములవారి పుత్రులు బిచ్చమెత్తుకొను గతికి నచ్చిరి. మిక్రి మండలివారు ప్రజలబాధలను నివారించుటకు చాల ప్రయత్నములను చేయుచున్నారు. కయికోలో నేర్పరు పబడిన సిరియా సంఘములు ఆహారాది పదార్థములను డ్రంపుచున్నవి. ఈసహాయము చాలదు. దుస్థితి అధికమగుచున్నది. దీనినంతను తురుష్కులే కలుగజేసిరి. బెయిరటు లెవరులకు ఏసామానులను చేరకుండ దజ్జులు నిరోధించెను. తేకున్న సందన్న మగు డెమాగ్నునుండి చాల సామగ్రిలు పంపబడియుండును. ఇప్పుడు సంఘములవారివసరముగ ధనసహాయమును కోరుచున్నారు. సామగ్రిలు తెచ్చువగానుండుటచే విరివిగా నందజేయ విలులేకుండ నున్నది. మిక్రిమండలివారు ఈజిప్టు వెలస్తీసులనుండి సామగ్రిలను పంపుటకును కొన్ని స్త్రీమరులను సామగ్రిలతో నింపి పంపుటకును ఏర్పాటుచేయుచున్నారు. 1,2 నాకలిదివరకే బెయిరటుకు పంపబడెను. గాని ఇది ఏములకును చాలవు.

ప్రాము

క్లెమెన్కో, ఫాతుగాన్లు.

లండనునగరమున కేగుట

పారిసు,నవంబరు 29:—బ్రిటిషుదొరతనమువారు కోరిన ప్రకారము మారులు ఫాతుగారు క్లెమెన్కో-గారితోగూడ లండనునగరమున కేగెదరు.

బాగ్దాదు సార్వభౌముడు పరాసులో ప్రవేశించుట
లండన్, నవంబరు 28:— నేటిసాయంత్రము సార్వభౌమనకును, వెబ్బు రాకొమరునకును, అల్బర్ట్ ప్రభువునకును, ఉత్సాహపూరితమై పరాసులు స్వాగత మొసంగిరి. రెండు గంటలకు సార్వభౌముడు నచ్చుటకు పూర్వమే ప్రజలు తండోపతండముగ బారులుదీర్చి రాజసందర్శనమునకై రాజుగారు బోవు మార్గమున నిల్చబడిరి. రెండువేల ఫిరంగులు వరుసగ అమర్చబడినవి. ఈ ఫిరంగులు కేత్రపులనుండి దొరికినవి. ప్రతివోటను పరాసు బ్రిటిషు పతాకములే ఎగురుచుండెను. కొంతి నెలకొన్న బడినది. పురమందున్న కట్టడములను అనగా స్మారక చిహ్నములను భవనములను వైమానిక దాడి దళము పోగుచేయబడుటకై ఏర్పరచబడిన ఆఖరు యిసుక దిబ్బులు తొలగించబడినవి. సార్వభౌముడు రాచకొమరులను రాజ్యాంగ సభవారిచేతను పాయిక్ కేరుగారిచేతను తదితర మంత్రివర్గము సేనేటువారిచేతను ఆహ్వానించబడి నగరప్రవేశము చేయునపుడు ప్యారిసునగరమున ఇదివర కెన్నడును కని విని ఎరుగని జయజయ ధ్యానములు నభ్యంతరాశములు పిక్కుటిల్లు నటుల చెలంగినవి. మార్గమందంతటను ర్యేయిదార్చెవరకు సామ్రాట్టునకు ప్రజలు స్వాగతము మొసంగుచునే యుండిరి. రెండవశకమునన్న రాకొమరులు గూడ ఉచితరీతిని సత్కరించబడిరి. సార్వభౌముడు ప్రెసిడెంటు పాయిక్ కేరుగారి బండిలోనే ఎక్కిరి. క్లెమెన్కో-మ్యూగానికిగూడ స్వాగత మొసంగబడినది. రాజకొమరులు ఆవాడు భూవైస్య నాకాదేశసంఘము వారిని జూడబోయిరి. ఎలిసిద్గర్ ప్రెసిడెంటు పాయిక్ కేరుగారు వీరికి స్వాగత మొసంగెదరు. సాయంత్రముల విందొసంగబడును. ఇందు రాజుగారును పాయిక్ కేరుగారును పాల్గొనెదరు.

పరాసు అధ్యక్షుని ప్రత్యుత్తరము.

లండన్, నవంబరు 29:— ఈయధ్యక్షున మనోభ్యైర్యము తోడను కార్యదీక్షతోడను బ్రిటిషు ప్రతేకించినందులకును, సకాలమున వెనడిచుక ఘనసాయి మొనర్చిన ఆధునకేతముల వారిని పాయిక్ కేరుగారు విశేషముగ శ్లాఘించిరి. బాగ్దాదు సార్వభౌముని యొక్కయు పాయిక్ కేరుగారి యొక్కయు ఉపన్యాసములను విన్నవారందరును ఈ ప్రపంచము ఉండు పరికు పరాసు ఆంగ్లేయులకు శాశ్వతమైతి అలవడినదని పాయిక్ కేరు ప్రత్యుత్తరము వాకొచ్చుచి. బ్రిటిషురాయబారి కార్యాలయమున సెలవుమీదనున్న బ్రిటిషు సైన్యము సామ్రాట్టునందర్పించిరి. విదేశాంగమంత్రిగారతో రాజుగారు విందారగించిరి. సాయంత్రముల వీరికి సగపడిన స్వాగతమును ప్రెసిడెంటు పాయిక్ కేరుగారు గూడ నుండిరి. సాయంత్రముల బ్రిటిషు రాయబారి కార్యాలయమున విందుజరిగినది. బ్రిటిషు సైన్యములను వీక్షించినవిదప రాజుగారును రాకొమరువరలును బుగ్రినెల్లలో బెల్లియము రాచంద్రతులను జూచుటకు పొయిరి. బెల్లియము పార్లమెంటు మరల హాజరునండి బుగ్రినెల్లలో నియమించబడినది.

బ్రిటిషు విధానములను కొనియోడుట.

లండన్, నవంబరు 29:— యధ్యక్షున ఆపుజేయుటకు ఆంగ్లోపరాసులు ఘనతరయత్నిములను జేసిరి. కాని విఫలైరి. ఈ సందర్భమున పాయిక్ కేరుగారు రాజుగారికి ప్రత్యుత్తరముగ నిట్లు నడిపిరి. ఈ యధ్యక్షులకు మన వాకాదళముయొక్కయు భూవైస్యముయొక్కయు ఘనతే వెంబడుం గులు ఎక్కువై నది. చారిత్రులకు శాశ్వతముగ జెప్పకొనబడును. మన ఘనతయే గూడ ద్వీగుణీకృతమైనది. మన సైనికబలముగూడ హెచ్చినది. ఈ యధ్యక్షులు చాలకాలము జరుగు ననుకొంటిమి. ఎచటలేని వైస్యములను రణసామగ్రిని విశేషము బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమున ఏర్పాటుచేయుటని యుండుననుకొన్నాము. ఇదివరకే నీ కార్యధారమును మనము నిర్వహించగలమాయని బ్రిటిషువారెంతమాత్రము భయపడలేదు. ప్రపంచమందున్నవారందరూ, అధునికేతములవారూ, దుమిని యనువారును సహాయపడిరి. ఈ సహాయము ప్రభులందరును స్వాతంత్ర్యచ్చే మాత్రుదేశమునకు తోడ్పడి టకు నడుము బిగించి పనిచేసెను. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమున పరిపాలనమంతయు స్వాతంత్ర్యబావముతో నూడుకొనినది. దీని ననుసరించి యే పరిపాలనము జరుగుచున్నది. ప్రపంచవంతయు ఈ సిద్ధాంతమునే విశ్వసించినది. వీరందరి సామానుచే బ్రిటిషు వైస్యములు, అఖండముగ వెలగిపోయినవి. పరిజ్ఞానమును ఈ యధ్యక్షున గడించినవి. యధ్యక్షులకుములను ప్రాంచి అభివృద్ధి జేసికొనియెను. గ్రహించి దిగ్విజయములను బడయగల్గెను కడపట కేత్రపులు తాత్కాలిక యధ్యక్షి రామమునకు లావడవలసి వచ్చినది.

కృష్ణా జిల్లా రైతుల మహాజన సభ

తృతీయ సమావేశము

16-వ తేదీ మధ్యాహ్నము బెజవాడ తాలూకా కుంజుడు గ్రామమున ఆహ్వానసంఘమువారిచే అలంకరింపబడిన పెండా బునందు కృష్ణా జిల్లా రైతుల మహాజన సభ తృతీయ పర్యాయ ము సమావేశ మయ్యెను. 500 రైతు ప్రముఖులతో సభ అలంకరింపబడినది. కుంజుడు గ్రామపాఠశాలా భాగము బాటించు గీతములు పాడ ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులగు ఈశ్వరగిరిటి బుచ్చయ్యచౌదరిగారు సభ్యులకు ముస్మాగత మిచ్చి యీ క్రింది యుపన్యాసమును గావించిరి:—

“కాకృష్ణాకుండల సోదర రైతులకు స్వాగతము, ఆధిక కష్టాలభారముచే కుంగి కృశించుచున్న సాసోదర రైతులకు స్వాగతము, దూరప్రదేశములనుండి దయచేసిన పక్షిపులుగు మీకు ముస్మాగతము.

మనము మూర్ఖుడనైనవలనండి భయోత్పాతముగ పరిగణించుచున్న నిరోధా మహాభారతం గ్రామమున మన బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు మిత్రమండలివారును భుజిల పరాక్రమాదులచే స్వల్పరాష్ట్రస్వాతంత్ర్య రక్షణార్థమై శత్రువులతో పోరాడి సంధికి లొంగదీసిన సంతోష దినములలో మన మందరము ఇక్కడ కూడియున్నంతట మనకార్యక్రమమునకు దిగకముందే మన మహానందమును వెలిబుచ్చవలసినది. వారే యుద్ధముతో ఘోరసంగ్రామమున దుకిరో, వారే యుద్ధముతో యుద్ధమునుండి విరమించుచుండిరో యుద్ధముభిప్రాయమునే బ్రిటీషు అధినేతరాజ్య మగు మన పవిత్రభరతభూమియందు గూడ బ్రసరింపజేసి అట్టివిశ్వజయశిలరగుగా జేయుటకు మనము దైవమును ప్రార్థింపవలయును. అట్లు దైవము ప్రార్థించుగాక!

౧౮2 సంవత్సరములనుండి యతివృద్ధిచేసిన ఈ సంవత్సర మనకృష్ణాచేరు గ్రామము భయంకరక్షాము నెదుర్కొన్నదని మనము నేడితుండెనుపురలయన గూడుటకు గవర్నమెంటువారి నె 845 రు నీటితీరుక కాస్తీయ ముఖ్య హేతువై యున్నది. ఈసరకే మనసోదరరైతులలో 100-కి 90 మంది కూడుగుడ్డలకు కరవై పెక్కుముఖములపాలై చల్లని బ్రిటీషు ప్రభుత్వమును తలచుకొన్న సమయమున గోరుచుట్టుపై రోకటిపోటన్నరీతి నీటికిక్రింద అహింసచేయుచు హెచ్చుజేయుట కేవలము ఘోరము, నిందాస్పదముగ నున్నది. 1864 సం॥ ర ప్రార్థింపబడు 8 నుండి 4 కు హెచ్చుచేసి మనపూర్వులు నిరోధించి గాని డెల్టాభుభిద్ధికరము లగు పనులకు వినియోగపరచెన మనము ప్రభుత్వసృష్టకాదాముగా రాబట్టు నుద్దేశములేదనియు చెప్పి యధికారస్వరూపమున మన పూర్వులను లొంగదీసిరి. తిరిగి 1895 సం॥ ముఖ్య 4 నుండి 5 కు హెచ్చుచేయగా మన రైతులు తీవ్రాంగోళనజేసి ధర్మమార్గములతో నిరోధించిరి. కాని కొందరమాయకులచే రైతులు మోసగింపబడి యధోగతిపాలు చేయబడిరి. మనపూర్వులే సుచుస్థులై సత్యవ్రతమును బూని ధర్మమార్గానువర్తకులయి యెదిరించిరి అదియొక్కను మనలను జుట్టుకొని ఆందోళన పరచి భిక్షావహలనుగా జేయుచున్నది. మన భారమును మన విద్యాధికులయందే పడజేయక మన జీవితపద్ధతి సౌకర్యభావమున మనమూపుమాద సంఘికొని తాలూకాలనుదురు గ్రామములయందును సభా జరిపి చేసిన తీర్మానములను మహాజన్యకు సభ్యులకు కందజేయుచు రైతు గాయపూరులు ప్రభుత్వముఖ్యోద్యోగియులను సుదర్శింపవలయును. ఇదియే మన యుద్ధము సాధ్యమునకు సాధనములు. మనము విజయశిలర మగునరకు మనము ధర్మము స్వాతంత్ర్యము కట్టు విడవాడకున్న దైవము మనలను విడవాడేరను. మనము దైవమునే నమ్మి మనకార్యములను సాధించుకొనవలయును. కన మేమాత్రమధిక శిస్తుభరింపవలసిని బహిష్కరపంచమునకు చాటవలయును.

ఓ సాసోదరరైతులారా! మనమున్నున్నది అట్టిసమస్యలను ధర్మమార్గానువర్తకుల మయి నిరోధింపనిచో మనరైతులలోగిటి పొలగుడును. మనసంతతివారికి మనము విషము పోసినవార తగుదుము. కృష్ణా డెల్టామీద ఇదివరకే 18 రూపాయిలు వైగవడ్డి గిట్టుచున్నది. ప్రభుత్వమువారు చెప్పులెక్కల సౌకర్యము లను నెవముచే రైతులస్థితిగతులను యోచింపక మనజిల్లాపై తటలతరబడి యధికశిస్తును బడనేము జూచుటకు ప్రభుత్వమున కెట్టి న్యాయములేదు. ప్రభుత్వమునా రట్టి చర్య నుండి విరమించువరకు మన మాందోళననుండి మరలగూడదు. ముమ్మాటికిని నమ్ముచు, దైవమునుబూచుదు. మనయుద్ధమును సఫలీకృతము చేయుభారము మనదైయున్నది. అధికారస్వము

నారు చేయుదుర నెడి దురాశపడకుడు. నమ్మిచెడిపోకుడు. అంత్యమరకు మనముధర్మమును వీడగూడదు. ధర్మము కాంతమనకు దైవ. మొసంగిన ఆయుధములు. అదియే సత్యాగ్రహ ప్రతీక. మన ఈ సభాకార్యభారమును వహించుటకు మన యాహ్వానసంఘమువారిచే ఇదివరకే యెక్కుకొబడినట్టియే, రైతాంగప్రముఖులును, జిల్లాబోర్డు మెంబరును, పూర్ణవాస్తవ్యులగు కల్లె చిట్టెబ్బాయి నాయకుగారి యాజమాన్యమున సభ జయప్రథముగా జరుగుటకు దీక్షవరతుడుడకు సర్వేశ్వరుని ప్రార్థించుచు మీ కెల్లరకు నమియుక సారి ముస్మాగతము నొసంగి సభ జయప్రథమును గావించు భారము తమవైచి విరమించుచున్నాను.

కోదాటి శివరామకృష్ణరావుగారు గుపవాదించు బాలాది అంజనేయ చాదరీగారు బలమరుకు నుంకర బసవయ్యచాదరి గారు చె. సాని శ్రీరామబాగారు నూరవ చేసి శంకయ్యగారు యలచుంచిలి నూర్య నారాయణగారు ఆమోదించగా కల్లె చిట్టెబ్బాయి నాయకు గారధ్యక్షుడవది నలంకరించి యిట్లుపర్యవేందిరి.

తీర్మానములు.

I “ధర్మసంస్థాపనార్థము 5 సంవత్సరములనుండి విరోధానుసారముగా సలపమున్న మిత్రమండలివారు కేత్రుమండలికి సంధిస్థాపకము కల్పించి సంపూర్ణజయము లై సంధికు సుయోగమును మహాసంగ్రామమున హిందూ జాతీయ లక్ష్యంత రాజ్యక్రితో తమ రక్తమును భనమును సమర్పించి పాశ్చాత్య సభ్యరాష్ట్రముల మన్ననకును స్త్రోత్రమునకును పాత్రు లయినందుకు ఈసభవారు సంతృప్తిని తెలియజేయుచున్నాడు.”

II “ఏ పాశ్చాత్య రాష్ట్రముల యందు లేని ఆమిత భూమిపన్నును ఈడకరైతుల ధనవ్యయ శరీరకష్టములతో భాగుడగుచున్న భూమిపై విధించుచు వానిని నానాట హెచ్చుచేయుచు ప్రతి సెంటిమెంటునందును బిలుకడ లేని స్థితి గతులతో యెచుచు పినలోకము లనుమేరుతో ననేకలక్ష లి జిల్లానుండి వనూలుపరచుచు 100 కి 18 రూపాయలు వడ్డి గిట్టుచున్న యా డెల్టా అభివృద్ధి సౌకర్యముల సేమాత్రియను తలచెట్లక హిందూసెంటు బార్డుగజలు 845 నుంబరు అర్దరపుకారము నిష్కేతుకముగ తీరుననుహించింపజూచుట చల్లని బ్రిటీషు గాజ్టాంగకంఠ్రములంద ప్రభుత్వమునకున జేకేవన మునకును పునాద్యుగు రైతాంగమున కెక్కువ నిధుత్సాహ నిరాశల కాస్తుదయగుననియు రాజ్టాంగము కాశ్యేతముగ కన చేతికిందనుచును యితరులయొత్తికిలేకుండ కాపాడదగిన దనియు నెంచిన రైతుధనము నిట్టి యిక్కట్లపాలు చేయుట తగినవిని యనియు త్వరలో తీరునను హెచ్చించు సాధ్యమును మార్పుకొని రైతులందు కాంతము నెలకొల్పవలయు ననియు ఈ సభవారు ప్రభుత్వమువారిని సలహాలు ప్రార్థించుచున్నాడు.

ఇవిగాక యింకను అయిదుశీర్గానములు చేయబడినవి. ఆ రోజుననే బెజవాడ తాలూకా రైతుల సంఘము స్థాపింపబడినది.

శాసనసభ:— శాసనసభలో త్వరలో కాళి కాబోవు మానసియులు శివరావు పంతులుగారి స్థానమునకు కర్నూలు పురపాలకుధ్యసంఘాధ్యక్షులు రాయచూడయ సర్వేపల్లి వేంకటనగనీంహారావుపంతులుగారు ప్రయత్నించుచున్నారని తెలియుచున్నది.

చెలుపులోపడి మరణించుట:— చెన్నపట్నం, తిరుళ్ళి కేటిలోగల సార్థసారధిస్వామి చెలువులో నిన్ను సాయంత్రము ముహూర్త 5 గంటలకు ఒకశతము దేలుచుండెను. రక్షక భటాదికారి వచ్చి యాశంకమును త్వరకరీర పడినవాగారు మానకు గొంపోయెను. అప్పటివరకు వారనువారు లెకగు గాలేదు. అచనిపోయినస్త్రీకి ఏబదిసంవత్సరము అందరమ్మను శూద్రురాలు. ఒడతలై లక్క-పగడాలపరమతప్ప మరేమియు గనబడలేదు. విచారణలు జరుగుచున్నవి.

అరు బ్రిటిషు క్రాజులకు, 20 డెప్యూరులును, మందుగనులకు తుడిచివేయు నాకలను కోవెకోపాకలలో పరీక్షించినవి.

యధ్యక్షము:—యధ్యక్షులమునకు గారు జర్యులు 200 కొట్ల పానులను ఈశులవలసియుండునని చర్చించు గారు డెండిలో ఉపన్యసించుచు తెలిసిరి. ఇంతకు తక్కువగ నుండనేరదు. అసలు జర్యునీయే గనుక అరాపకములోపడిన మనకు ఏమియు రాజాలదు.

అమెరికావారు బ్రిటిషునాకలను వశపరుచుకొనుట
న్యూయార్కు, నవంబరు 28:— అంతర్జాతీయ నాకా సంఘమువారి యాజమాన్యముక్రింద నున్న బ్రిటిషునాకలకు బ్రిటిషువారిచేదమనిన మొత్తమును అమెరికావారే యిచ్చెదమనుటచే ఆ నాకలను సంఘమువారు మె. కావారి కీయ నంగీకరించినది తెలియుచున్నది.

కెయిజరుసతి.

ఆమెన్సుడం, నవంబరు 29:— ఈమెన్సుడ కడకేకుటకు మార్పుపెద్దనకు వచ్చెను.

బనేరియా-జర్యునీ.

బెర్లిను విదేశ కార్యాలయము వారిపుడుగూడ వెనుకటివలెనే సత్యమును మరుగుపరిచి ప్రజలను మోసగించుచున్నారని గాన వారితో మాకెట్టి సంబంధమునులేదని బనేరియా విదేశ కార్యాలయము వారు ప్రకటించిరి.

రాయబారిని పట్టుకొనుట

ఆస్ట్రీయానుండి బెర్లినుకు వెళ్లుచున్న రాయబారిని ఆస్ట్రీయావారు పట్టుకొని అతనిచెంతనున్న శత్రులను వశపరచుకొనిరి. దీనివలన జర్యునీ ఉత్తరదక్షిణజేశముల వారి వైషమ్యము తీవ్రతరమైనది.

బెడెను-జర్యునీ.

బెర్లిను బోర్లి విటల పరిపాలనమును త్రోసివేయుడని బెడెనుజాతీయ వాదులు ప్రకటించిరి. వర్టెబర్గులును ఆస్ట్రీయావారును సాస్పీనులను సోదరులు పుష్కలైరికత్వమున కును బెర్లిను ఆ రాజకీయము వారు ప్రతిఘటించి ఆ ప్రకటన మున వ్యతిరేకముడెను.

నైనిక సంఘముల సమావేశము.

లండను, నవంబరు 28:— జర్యునీలో నైనికసంఘ సమావేశము డిసెంబరు 1-వ తేదీని జరుగును. ప్రతిదీనిజనుకును ప్రతినిధులు ఆసభకు వెల్లెదరు. బోర్లి విజయ నడగించుటకు సేన జర్యుకు దొరకనమునకు తోడ్పడునని ధ్రువపరచబడినది.

జర్యునులను తిరిగి పంపివేయుట.

లండను, నవంబరు 29:— దక్షిణాఫ్రికాలోని జర్యునులను తిరిగి పంపవలెనని నవంబరు 28-వ తేదీని పార్లమెంటు ప్రభువులసభలో వైకాంటుకేపుగారు చదివిన విషయమునకు దక్షిణాఫ్రికావారు రసంక్రృషి గనబరిచిరి. అనేకవేలయిది జర్యునులచుట నిష్పాదించబడి యున్నాడు ఆస్ట్రీయా కెకడా జేశములలోని జర్యునుల వాయుదేశము వారు పంపివేసినచో దక్షిణాఫ్రికావారు గూడనట్లేజే నెదరు.

నైమూనిక దళనప్తములు.

లండను, నవంబరు 29:— 1918, 1 వ ఏప్రిలునుండి 1551 ఉద్యోగస్థులు 1129 నైనికులు మృతులైరి. 2357 అధికారులు, 631 నైనికులు తీరకాతులైరి. అధ్వపాయులవారును బండిలులు 1812 ఉద్యోగస్థులు 225 నైనికులు నిర్బంధించబడిన వారు 45 ఉద్యోగస్థులు ను 89 నైనికులు ను.

దోవరునిరోధము

లండను, నవంబరు 28:— దోవరునిరోధము తొలగించబడలేదని నాకార్యయవారు తెలుపుచున్నారు.

సార్వభౌమునకు విందు

లండను, నవంబరు 29:— గాజుగాకిని యోధులకు వారిద్దరు పుత్రులకును పరామలు ఒసంగిన సన్మానముజూడ పరామలకు బ్రిటిషువారియెడలగల అభిమానము పర్యాయము, మువ్వక్త మగుచున్నది. సార్వభౌముడును పాయింట్ కేసు గారును ఒం డోరులు జేసి గొనినవిండులే వారి యన్యోధ్య మై త్రికి ప్రకృత సాత్వము మానవ పురోవృద్ధిగాను పరామలకును గ్రేటు బ్రిటనుకును మైత్రి ఆచంద్రితా రాక్కముగ వర్తిలుగానయని వెల్లడింబు పాయింట్ కేసుగారు ప్రకటించిరి. కేప్సుభిములయందు సమానము పాల్గొంటిమి, సమానముగ శత్రువు పరాజితునిగ జేసివారమనిరి. మనమిద్దరము కాశ్యేతముగ నురల కలుసుకొంటిమిరి. జార్జి సార్వభౌముడుగూడ దీనినే స్వగతచెను. ఈ యుద్ధము వలన మన హృదయములన్నియు ఏకమైనవి. మన ఆశయము రన్నియు ఒకటిగ నున్నవి. కాబట్టి మనమిద్దరము (పరామ బ్రిటను జేశములు) పరస్పరవిశ్వాసముతోడను ఆన్యోధ్య మైత్రితోడను ప్రవర్తించవలయును. ఇట్లు జరిగినచో కాంతియు శాశ్వదయమును నాగరకమును కాశ్యేతముగ స్థాపింపబడగలవు అని వ్యక్తించిరి.

Towards Peace.

(Reuter's Agency)

France

The King in France. Enthusiastic Reception.

LONDON, November 27.
BOULOGNE.—The King, the Prince of Wales, and Prince Albert arrived here from London at midday, en route for Paris. They made the voyage on board the famous Destroyer "Broke," which was escorted by six ships of the squadron of aeroplanes. The Royal party was enthusiastically received. After the usual ceremonies had been fulfilled the party motored to Montreuil.

LONDON, November 28.
The King, the Prince of Wales, and Prince Albert had a most enthusiastic reception in Paris this afternoon. Long before two o'clock, the time of his Majesty's arrival, huge crowds had gathered all along the Royal route, which was lined by steel helmets, police, and two thousand captured guns. The British and French flags were flying everywhere. The last sandbag protecting public monuments against air raids and bombardments was pulled down and the "Arc de Triomphe" regained its peace time elegance. When the King and Prince, accompanied by President Poincare and the President of the Chamber and the Senate and all ministers who had greeted them on the arrival of the train appeared outside the beautifully decorated Bois de Boulogne Station, crowds raised a cheer, such as Paris had not heard for years. The French cries of "Vive l'Angleterre" and "Vive le Roi" were mingled with the "hurrahs" of many Britons and the "Rah rah" of American troops who had possession of all vantage points, such as the tops of guns and the highest branches of trees. The King had an ovation all the way to the Quai D'Orsay as he drove along in the carriage with President Poincare. The Prince, who were in the second carriage, were also heartily welcomed, and M. Clemenceau was cheered to the echo. The day's programme included a visit by the Prince to the Army and Navy Club, a reception by the President at the Elysee, and a banquet in the evening, at which the King and the President will exchange toasts.

French President's Reply. Eloquent Tribute to Britain.

LONDON, November 29.
PARIS.—President Poincare replying to His Majesty the King's speech paid an eloquent tribute to the spirit determining Britain's entry into the war and referred in glowing terms to the response of the Dominions and Colonies to the Mother Country's appeal. Most Paris papers regard the speeches of the King and President Poincare at the Elysee as foreshadowing a permanent Anglo-French alliance. The King this morning received at the British embassy a number of British soldiers on leave. The King had luncheon at the Foreign Ministry and the King and President Poincare attended the reception in the Town Hall in the afternoon and the banquet held at the British embassy in the evening. After visiting the British troops the King and the Prince are going to Brussels to visit the King and Queen of the Belgians. The Belgian Parliament has gone to Brussels from Havre.

Stirring Reference to British Methods.

LONDON, November 29.
PARIS.—President Poincare replying to His Majesty the King's speech after reviewing the fruitless Anglo-French effort to prevent the outbreak of war said:—It was then that to a history so rich in magnificent pages Great Britain added an incomparable chapter not only to naval and military glory but of moral strength and human greatness. She realised immediately that hostilities would be long and would demand of the British Empire the gradual formation of a powerful army and the creation of enormous quantities of material. The enormity of the task did not frighten her in the least. She called to the work of the war all her Dominions and Colonies and from one end of the world to the other the cry of love was the reply. He did not know a finer spectacle than that of peoples scattered over the face of the earth rising at the same moment with the same spirit to fly to the Mother Country's aid. What a noble recompense has the spirit of liberty which has always inspired the administration of the British Empire received in this universal fidelity. Enlarged by all these contingents the armies of Great Britain during the war gained in experience and improved their tactics of warfare and paved the way by more and more striking successes for that marvellous series of victories which compelled the enemy to solicit an armistice.

The State Banquet. Our Alliance with France.

LONDON, November 29.
PARIS.—The Havas Agency states:—The warm-heartedness of the French nation was amply evidenced by the greeting given to King George and his two soldier sons. The full significance of the visit is shown by the exchange of toasts between President Poincare and King George at the State Banquet given in the latter's honour. The President, in an eloquent speech, declared that the alliance between France and Great Britain must continue for the sake of human progress. "Together," he said, "we have suffered, together we have fought, and together we have vanquished. We are for ever united." King George, in his reply, emphasised the same point. We had created a union of hearts, and an identity of interests between France and Great Britain, which must constantly grow closer, contributing to the consolidation of peace, progress, and civilisation.

The King in Paris Marshal Foch Honoured. Clemenceau and Foch Visiting London.

LONDON, November 30.
PARIS.—The Havas Agency states:—This morning King George left Paris to visit the armies and scenes of

recent victories. At dinner given last night at the British Embassy the King conferred on Marshal Foch the Order of Merit saying it was the highest honour it was in his power to confer on the great commander of the allied armies. M. Clemenceau and Marshal Foch will arrive in London tomorrow afternoon. They will be accompanied by Signor Orlando and Colonel House.

The King's Tribute to the Parisians.

LONDON, November 29.
PARIS.—Speaking at Luncheon in the Hotel Deville King George expressed his pleasure at revisiting Paris. He paid a tribute to the unshakable confidence of Parisians in critical and dangerous hours which with the intrepid courage of the glorious soldiers of France had powerfully contributed to the victory of the allies. His Majesty rejoiced to see how little Paris had suffered from its trials. The affectionate cordiality of welcome which Parisians had given him again assured him of the warm sentiments of the French Nation towards him and his people. The King concluded by expressing his most fervent wishes for the prosperity and happiness of Parisians who he was delighted to call his friends.

M. Clemenceau's Visit to London. To be Accompanied by Marshal Foch.

LONDON, November 29.
PARIS.—The Havas Agency states:—In compliance with the desire of the British Government, M. Clemenceau will be accompanied on his visit to London by Marshal Foch.

The British Advance.

German Frontier on Whole Front Reached

LONDON, November 29.
A British communiqué says:—Our advanced troops reached the German frontier on the whole front just northward of the Duchy of Luxemburg to the neighbourhood of Eupen.

The Scenes of German Atrocities.

LONDON, November 28.
The British armies are now advancing towards the Rhine over scenes where the fullest German atrocities were committed and their early victories won. But the present state of the roads and countryside, littered with indescribable varieties and quantities of munitions of war carelessly abandoned, is an eloquent tribute to the complete manner in which the fatal pendulum of war has swung back. In one instance, transportable electric stores worth £10,000 were left by the roadside, while guns abandoned already the exceed five thousand demanded in the armistice.

British War Prisoners.

Meanwhile, streaming back through the advancing armies is an unceasing and pitiful flow of thousands of British war prisoners laden down with packs stumbling over every stone and clad in odder garments. All are returning like wearied homing birds and all tell similar tales of hardships—starvation and overwork and beatings when they could work no longer. Accompanying the men are numbers of women, similarly bravely plodding homewards. They were deported from Lille, Douai, and other places for forced labour in the fields. Belgium is now clear of German troops and the French armies are over the German frontier. The country eastward of Mons is mostly devastated. Between Mons and Charleroi mines and factories are working.

LONDON, November 30.
PARIS.—The Havas Agency states:—The French Ministry of Marine has decided to release all men in the Navy who are over 40 years of age or who have four children. This measure will render 7,000 men available for the mercantile marine.

Great Britain

India and the War.

Secretary of State's Tribute.

LONDON, November 28.
In the course of a speech at Cambridge, Mr. Montagu said that he had a few words to say upon a subject of interest and importance to himself, namely, the pledge given to the great Empire of India through him and repeated by the Premier and Mr. Bonar Law in the manifesto recently issued. (Cheers). During the war 1,161,789 Indians had been recruited and 1,215, 338 men had been sent overseas from India; 101, 459 of whom had become casualties. Nobody could say that India, owing to her sympathy with the Allies' cause and her belief in our ideals, did not, of her own full will, share our trouble and bear her part in our victory and show herself a partner in the British Empire as she must be treated in future. (Cheers). If he returned to Parliament, it would, he said, be his principal endeavour to continue the work he had begun to launch India securely along the path to self-government.

The Reforms Scheme.

The proposals in the Report had not met with universal approbation. After thanking those who had assisted in this all-important task by valuable constructive criticism, he said that his principal opponents belonged to two sets. Firstly, those who, like Mrs. Bessant and her friends of the Indian National Congress, thought he had not gone far enough, and secondly, those who, like Lord Sydenham and the Indo-British Association, thought he had gone much too far. He had been greatly surprised to find the two sets agreed on one point, namely, that the proposals did not conform with the principles of the announcement on August 20th, 1917. When belocked at the proposals which in some respects went further along the lines of real democracy and liberalism, he was amazed when he read the speeches in which the Reforms were described as not only inadequate, but reactionary. No good could be done by saying such things which were absolutely untrue. Fierce critics in India failed to realise that there was not in any suggestion any suspicion of mistrust

of the Indian people, but a recognition of the facts of the case. Nobody would be gladder if he could feel that India to-day was ready for Home Rule, but nobody, not even extreme partisans, could say that India was ready for Home Rule to-day. He would not be concerned with the Government of India if he did not believe that when Indians were given an opportunity of serving their country and working together, a growing sense of nationalism would come. If he did not believe them, there would be no promise in these reforms. All that could now be said was that there was a minority looking forward to-day when they could achieve what they, like himself, desired. He wanted Self-Government for India to be a success, and, in order that it might be a success, he looked forward to giving increased opportunities. Safeguards did not mean mistrust. Contingencies must be provided for.

Referring to Lord Sydenham's scheme Mr. Montagu said that Lord Sydenham had made seven recommendations, the first six of which were taken from the Report. Lord Sydenham wanted a large increase in decentralisation. He wanted direct representation, so did the Report. He wanted greater liberty for Provincial Governments from the Central Government, but he could not give any power over Provincial Governments. The Report would, Lord Sydenham wanted to give complete responsibility in local provincial affairs. So did the Report. So did Lord Ripon in 1885. Lord Sydenham would be satisfied with giving what ought to have been given thirty years ago. For the rest he would take one or two districts in every province. Remove the British Civil Service and put in Indian Civil Servants, and thereby he thought he would satisfy the pronouncement of August 20th. If such proposals were carried, India would have every right to say that we had broken our pledges. If they must have a controversy on reforms, he begged Lord Sydenham and his friends to conduct it in the interests of India and to recognise that everything else was a secondary consideration. He had just been handed a circular from Lord Sydenham, asking for subscriptions to the Indo-British Association as insurance premium for British interests in India. That was not the way to build up an Empire. That was not a principal to be tolerated in consideration of this great Imperial question. (Hear, hear).

The British Trade had done marvels for India, but he rested his case on the welfare of the Indian people. The interest of a constitution could not be bartered for the interest of any trade. (Hear, hear). On this great question they must decide between the spirit of to-day and the spirit of 317 years ago. Lord Lansdowne in the House of Lords recently regretted his promise of responsible Government for India. It is even said that Indian soldiers opposed this. Mr. Montagu in this connection quoted a letter he had received from an Indian officer in Palestine. The officer declared that all sensible Mohammedans favoured the Montagu-Chelmsford report and proceeded:—"Things in India have changed very much and are rapidly changing. What I see in the Indian Army to-day would scarcely be believed. Would you believe that Brahmans, Rajputs, Sikhs, and Mohammedans will dine at the same table without even a shade of caste prejudice? In the regiments which have been serving in France all Indian officers on many occasions mess together. Also, there is a wonderful change in their aspirations and views."

This letter, answered Lord Lansdowne, his great predecessor, Lord Morley, remarked that it was not easy for a man to apply to a new time experience gained in a generation of honest labour in an older time. The choice must now be made between the epoch of Lord Lansdowne and the epoch of Lord Chelmsford. Mr. Montagu concluded:—"If you could see the India Britain has done so much to build up, the quickening effect of education we have introduced, which India so eagerly desires to extend, if you could realise the potential wealth that awaits the investment of the British capital for the benefit of India, if you acknowledge the marvellous response to our demand which our cause has aroused in India, if you realised how the supply of men was only limited by the lack of training and habit, how the supply of material was only limited by undeveloped manufacturing capacity, how supplies generally were only limited by poverty caused by undeveloped resources, if you knew the eager welcome given to the principle of partnership in the Empire, then I am sure you would sympathise with my determination, despite the frenzied complaints of those who would risk all in their hurry and bitter wailing, those who would treat India as a sort of crystallised fruit, to do my share in finishing the work begun and to see Britain and India indissolubly united in the ideal of freedom." This was the work he had accepted and which it was his high office to achieve. The proposed reforms were directed to this object. He was convinced that it could be done successfully and peaceably, and if it was not done we should not fulfil our destiny in India. (Cheers.)

A Circular Letter of the British Committee of the Congress.

To Parliamentary Candidates to Support Mr. Montagu's Reforms Bill.

LONDON, November 25.
The British Committee of the Indian National Congress has sent a letter to candidates in the General Election asking them whether in the event of their being returned they will support the bill, which it is anticipated will be presented to Parliament within the next few months, on the basis of the Montagu-Chelmsford report and the reports of the Committees now sitting in England and India with such amendments as may be necessary in the light of representative Indian opinion. The letter states that in view of India's willing and loyal war contributions and rapid political developments in India, which are largely stimulated by the new spirit of the times, and the principles of liberty and political self-expression for which India has fought side by side with other parts of the Empire and with the Allies the greatest degree of self-Government within the Empire should be conferred on India at an early date in order that she may achieve as soon as possible the status to which she aspires and to which she is entitled in the Councils of the Empire, and thus give added strength and stability to these councils.

Mr. Lloyd George on the War Path. Germany must pay Indemnities. Men Responsible for war must be Punished.

LONDON, November 29.
Mr. Lloyd George speaking at Newcastle on the occasion of the confirmation of the Freedom of the City said: "Peace must be a sternly just peace. Germans domiciled in the United Kingdom would never again be allowed to betray this country. We should proceed upon the old principle regarding indemnities that the loser pays. Germany must pay the cost of war to the limit of her capacity and this would not be permitted by letting Germany dump cheap goods in the United Kingdom. The Premier asked if nobody was going to be punished for the crimes of war he meant to see that men who had treated our prisoners inhumanly should be made responsible. This country would go to the court with a clean conscience. There was no stain on her records. He did not wish to pursue any policy of vengeance when war was over but he must so act now that men who in future might feel tempted to follow the example of rulers who had plunged the world into war would know what was awaiting them at the end of it. Whoever devastated another's land ought to be responsible for it and should be punished for the damage inflicted. If no one was going to be made responsible for war all he could say was that there was one justice for the poor wretched criminal and another for Kings and Emperors. (Renewed Cheers.) Submarine pirates must be punished. Investigation of all these crimes should be a perfectly fair but a stern one and it would have to go to its final reckoning. We would have to see to it that action was taken now about to take was just, fearless and relentless and show that such a criminal war should never be repeated in the world's history."

The War Damage. What Germany Must Pay.

LONDON, November 29.
Mr. Churchill, speaking at Dundee, said: "Germany would be compelled to pay to the utmost limit of her capacity for the war damage which would certainly not be less than two thousand millions sterling. However, if Germany collapsed into Bolshevism, nothing would be got out of her."

Dover Barrage. Contradiction by the Admiralty.

LONDON, November 28.
The Admiralty contradicts the widely published statement that Dover Barrage has been removed.

The Torpedoing of Hospital Ships.

LONDON, November 29.
A White paper discloses that the Foreign Office on November 11th forwarded to the British representatives in Allied and neutral countries affidavits proving that the Hospital ships "Rosa", "Glenart Castle", "Guildford Castle" and "Landover Castle" had been torpedoed without warning. Mr. Balfour recalls the protest made through Spain and Holland against these inhuman, illegal, faithless deeds and requests the British representatives to draw the earnest attention of the various Governments to which they are accredited, pointing out that the German Government has not made any rejoinder nor ventured openly to repeat the false accusations regarding Britain's misuse of hospital ships.

The General Election. Labour Party's Programme.

LONDON, November 28.
The Labour Party election manifesto condemns any form of economic war and demands immediate withdrawal of the Allied forces from Russia, the complete abolition of conscription and the release of all political prisoners. The Manifesto supports free trade and a special tax on capital.

The Coalition Government.

LONDON, November 29.
The Rt. Hon. John Hodge, Minister of Labour, will not join the new Coalition Government in accordance with the decision of his Union yesterday.

Air force Casualties. Total for Nine Months.

LONDON, November 29.
The air force casualties since April 1st, 1918, are killed 1,551 officers, 1,129 men; wounded, 2,357 officers and 631 men; prisoners and missing, 1,612 officers and 225 men; interned, 45 officers and 39 men.

Germany

Commission to Investigate.

LONDON, November 29.
The Berlin Council of People's Commissioners has appointed a commission to investigate charges of ill-treatment of war prisoners in Germany.

Soldiers' Councils. A General Meeting.

LONDON, November 28.
The "Times" learns from The Hague that a general meeting of Soldiers' Councils in Germany, in which every division will be represented, has been summoned for December 1st. There is confirmatory evidence from Berlin that the Army will support all Government measures to suppress Bolshevism.

Bavaria and Germany. Relations Broken Off.

LONDON, November 29.
AMSTERDAM:—A message from Munich states that the Bavarian Foreign Office has broken off its relations with the Berlin Foreign Office on the ground that the latter is continuing the old methods, with the object of again deceiving German people by withholding the truth.

Baden and Germany. Baden's Anti-Berlin Attitude.

LONDON, November 29.
COPENHAGEN.—A telegram from Karlsruhe says:—The Baden progressive party has appealed to the population of Baden to free themselves from what they describe as a Bolshevik Berlin's dictatorship. The appeal greets Württembergers, Austrians and Hessians as brothers and joint enemies of Prussian militarism and Berlin anarchy.

German Courier Arrested.

LONDON, November 28.
COPENHAGEN:—The Bavarian authorities have arrested a German courier "en route" to Berlin from Austria and seized his documents. The incident has accentuated the conflict between North Germany and South Germany.

America

A Great Shipping Deal.

LONDON, November 28.
NEW YORK.—It is reported that the International Mercantile Marine has accepted the American Government's offer to take over British vessels owned by the Mercantile Marine Company on the same terms as the British offer.

Holland

British Mine-Sweepers. Arrival at Copenhagen.

LONDON, November 29.
COPENHAGEN.—A British squadron of six cruisers and twenty destroyers and minesweepers has arrived.

The Ex-Kaiserin.

En Route to Join the Ex-Kaiser.

LONDON, November 29.
AMSTERDAM:—The Ex-Kaiserin has arrived at Maarsbergen near Utrecht on her way to join the Ex-Kaiser.

Kaiser and Crown Prince.

French Papers Demanding their custody.

LONDON, November 30.
The Havas Agency states:—The French papers continue to emphasize for immediate action regarding the Kaiser urging that Holland should be forced to hand him over. It is rumoured that the Kaiser is contemplating an early return to Germany. Papers suggest that as a temporary measure the Kaiser and Crown Prince should be sent into allied territory pending a final decision as to their fate.

General

The Influenza.

Mortality in South Africa.

LONDON, November 29.
CAPE TOWN.—It is authoritatively estimated that there were fifty thousand deaths from Influenza among Europeans and the coloured population in South Africa during the recent epidemic.

Repatriation of Germans. Feeling in South Africa.

LONDON, November 29.
A telegram from Johannesburg delayed in transmission says:—Viscount Cave's statement in the House of Lords on November 20th, regarding the repatriation of Germans has evoked keen interest. It is strongly felt that the Germans interned in South Africa numbering several thousands should be repatriated. If Australia and Canada eject the Germans there, it is felt that South Africa must follow suit.

The British in Iraq.

Arabs Desire Protectorate.

Results of Three Years Activities.

LONDON, November 26.
BAGHDAD.—We are a wonderful people. One marvels at the work done in this "Sideshow Land." The Basra of three years ago is now a gigantic port. There are miles of wharves on a land that was swamp. Tramways run about the town and to the various camps and electric lamps light up the streets. The telephone system is larger than in Bombay. There are ice-making plants, soda-water factories, and the latest motor fire-engines. Sanitation is as perfect as can be where there are no drains. On the river there are ships from many lands. Tugs, barges, motor boats and paddle steamers from the Thames, shades of the L. C. C., and from the nearer Ganges. The Kut of last year is now a railway town with electric lights. There are telegraphs and telephones, but jackals still prowled round at nights.

And now for Baghdad. In the crowded street one sees the welding of East and West. Motor-cars and laden donkeys, electric lights, veiled women, Arab traders, staff colonels, dazzling mosques, British billets, the native bazaar and Lipton's, enamelled signs. Prosperity abounds and people are settling down to a life of security and peace. But some anxiety exists as to the future Iraq State. Arab opinion is all for a British Protectorate. We owe it to the world at large as well as to the inhabitants of a country to establish this and back it up with an armed force. The country being situated as it is, it is our high privilege and duty to Europe and America to prevent misrule and chaos. Hence the ultimate effective control must be British, and the British Government should control all relations, diplomatic, foreign, etc., of the Iraq State with the outer world. Thus only can the inhabitants of the country be given the desired degree of liberty to administer themselves under British advice by

means of representative institutions suited to the country and chosen by the people themselves. The most enlightened Arabs in the country recognise and have said that they recognise the necessity for a British Protectorate and the necessity of having a British Adviser attached to every responsible Arab official to advise them on the conduct of the normal work of administration and the sitting on their Councils. On the above conditions the inhabitants of the country, who are already grateful to us for liberating their country from disorder and corrupt rule, will be absolutely content with our Protectorate. They do not expect or desire that we will leave the country entirely to themselves because they know its control is a task beyond their power, because the tribes are semi-civilised, turbulent, avaricious, and well-armed. British control and the British army are essential to save the country from disorder. In Turkish times there was no security of life or of property because the Turks were not strong enough to repress the tribes. We are wise enough to rule without a show of force. The inhabitants of the towns are essentially traders like their prototype "Sinbad the Sailor," and they welcome us as a commercial race powerful enough to secure order for the interests of trade and able to open up for the Arabs new vistas of commercial expansion. The Sheikh likes us because we have backed up his authority over his tribe, and the fellah or tribesman likes us because we protect him against the Shaikh. The tribes pay revenue regularly, because we do not demand in excess or overtax and have done away with many unjust impositions. He realises that he pays us revenue more regularly than "to the Turks." But in return he gets advice and assistance in irrigation and agricultural work which greatly increase the prosperity of the country. The whole country looks to us to help in extending cultivation and believes Iraq capable of becoming a very high country.

A Remarkable Demonstration.

The declaration of the armistice with Turkey was the occasion of a remarkable demonstration, and congratulations were extended to the British in defeating Turkey so utterly. Seventy Sayids, 170 Shaikhs with 200 mounted and 500 unmounted followers, assembled for this purpose. Spiritual leaders also attended. This demonstration constitutes a remarkable tribute to our administration and to their feeling that a new era has dawned and was a genuine and spontaneous outburst of feeling. All are agreed that Mosul and the surroundings have a racial, political, commercial and geographical connection with Baghdad and should be included with it under one central administration. Prominent notables at Baghdad and Mosul who have talked on this matter press this point. As regards the form of administration, it would be advisable to set up, the people should be given an opportunity of serving whom they would like. We need not fear the result. The Kurds in Southern Kurdistan have ejected all Turkish officials and clamoured for a British Protectorate. For the sake of the country, but also and especially for the sake of the world which will protect all interests, this is indicated as a solution to the Mesopotamia problem. Thus alone can the Arabs, Kurds, Christians and Jews attain freedom, liberty, and self-rule without the certainty of chaos.

Situation In Syria.

Relic of Turkish Misrule.

Universal Distress of Population.

ALLAHABAD, December 1.
The "Pioneer's" Cairo correspondent writes:—From all accounts that have reached here the state of affairs in the occupied portion of Syria is very bad. In Beirut and Bleynoon distress is universal. The port has lost about 25 per cent and the Mount quite 50 per cent of its inhabitants from famine and disease and the accounts of the privations and sufferings which have been current here of late give but a bare idea of all which the local population has had to put up with at the hands of the Turks and their cruel masters Germans. Many well-known families no longer exist their members having either died from privation or been executed by Djamel Pasha while others who in many cases were in very easy circumstances before the war are now forced to beg for charity. Energetic efforts have been made by the Allies since their entry into Syria to alleviate the distress and Syrian committees which have been opened from Cairo for some time past have sent large quantities of supplies. But much more is required before it will be possible to put an end to the present unfortunate state of affairs which has in many instances been deliberately brought about by the Turks. Whilst Beirut and Lebanon were deprived by Djamel of all supplies from outside, Damascus was the centre of plenty and could easily have come to the sustenance of these two districts and funds are being urgently appealed for by committees. Of course the great obstacle to any extended relief work is the shortage of supplies but it is understood that the Allies have agreed to send some shiploads to help and eke out what can be spared from Egypt and Palestine itself. One or two shiploads have already been sent to Beirut and have contributed some relief but of course they constitute but a drop in the ocean compared with what is really required.

Indian Telegrams.

FROM OUR OWN CORRESPONDENTS

Delhi

Air Flight Between England & India. Airmen Likely to Arrive in December.

ALLAHABAD, November 30.
The "Pioneer" says:—In connection with the experimental aeroplane flight from England to India definite information as to the probable date of arrival is not yet forthcoming, but facilities for landing and accommodation of aeroplane are being prepared at Delhi and it seems likely that airmen may arrive there about the middle of December.

The question of the appointment of a successor to the late Mr. H. F. W. Gillman on the Reforms Committee is still under the consideration of the Government of India.

Calcutta

Bengal Provincial Congress Committee. Members to All-India Congress Committee Elected.

CALCUTTA, December 1.
At a meeting of the Bengal Provincial Congress Committee held yesterday the following gentlemen have been elected as members of the All-India Congress Committee for the ensuing year: Messrs. B. Chakrabarty, C. R. Das, Akil Chandra Dutt, Fazlul Huq, Abdul Kaseem, B. K. Lahiri, I. B. Sen, J. L. Bannerjee, Majubir Rahaman, the Hon'ble K. K. Chaudhary, H. N. Datta, B. K. Bose, Sirish Chandra Chatterjee, Bijoy Kristo Bose, Motilal Ghosh, Bipin Chandra Pal, Rai Jadunath Mukherjee, Rai Jotindra Nath Chaudhury, Dr. D. P. Kaitan, B. N. Sasmal, Lalit Mohan Das, Dr. Pramathanath Banerjee, Surya Kumar Home, Lalit Chandra Sen and Gunada Charan Sen.

Bombay

A Round of Entertainments to Lord Willingdon.

BOMBAY, December 1.
Bombay is in the midst of a round of entertainments in honour of H. E. the Governor and Lady Willingdon. Sir Ibrahim Rahimtullah gave a big dinner in their honour at Willingdon Sports Club on Friday evening. The Byculla Club entertained them last night. The Princess Victoria Mary Gymkhana, a club to which ladies of all communities belong, have a farewell entertainment for Lady Willingdon tomorrow. Mr. Rahimtullah Currimbhoy as president of the Municipal Corporation gives a farewell garden party on Tuesday. The women of the Bombay Presidency present a farewell address and gift to Lady Willingdon on Thursday. Their Excellencies give a farewell reception at Government House on Saturday. The Legislative Council meets here on Monday (9th) and a feature of its proceedings will be a motion by the Hon'ble Mr. G. K. Parekh, warmly appreciating the Governor's and Lady Willingdon's great services to the presidency. A farewell official dinner will be given at Government House on Tuesday (10th) and a public meeting of Bombay citizens to show appreciation of Their Excellencies and to initiate a memorial to their splendid services is down for Wednesday (11th). Their Excellencies leave on Saturday the 14th when the new Governor is due and the Corporation will present addresses to both the departing and arriving heads of the province.

BOMBAY, November 30.

The incoming mail steamer from England was signalled at 4.15 P. m. to-day.

Protest Against Excess Profits.

BOMBAY, December 1.
Copy of the telegram sent to Private Secretary to His Excellency the Viceroy:—

For favour of submission to His Excellency the Viceroy:—The Ahmedabad Millowners' Association while fully in agreement with the motive underlying the proposed further contribution of forty five million pounds towards war expenditure from Indian revenue is of opinion that considering the infancy of the textile industry and keen foreign competition which is inevitable after and prevailing critical period through which the trade and industry of the country are passing, also in view of existing famine conditions which threaten to grow more acute, the proposed contribution and the consequent excess profits tax will cripple the textile industry and respectfully urges its abandonment especially in view of the victory of the Allies. The Association requests the cabling of this wire to the Secretary of State for India and the Prime Minister at the expense of the Association.

19-11-1918.

President.

Burma

RANGOON, November 30.
Six more Burmans have been added to the Burma University Committee which is considering the course of study in response to urgent requests by various Burmese organisers.

An Arya Missionary is following on the heels of Sachin Sunder Singh who is now touring Burma.

United Provinces

BENARES, November 30.
Raj Gyanendranath Chakravarti Bahadur I. S. O., M. A. L. L. B. was unanimously elected at to-day's annual meeting of the Benares Hindu University Court as Pro-Vice Chancellor.

Sir Harcourt Butler will pay a visit to Allahabad from the 5th to 12th December.

South India

The Problem of Untouchables. Mr. Shinde's Speech at Bangalore.

BANGALORE, November 30.
Mr. V. R. Shinde, General Secretary of the Depressed Classes Mission in India, in the course of a public address on the urgency of the problem of untouchables referred to the political aspect of the question and said that, speaking for himself, he had nothing to do with the question of communal representation, but he urged it in the case of the depressed classes. He said:—They want communal representation, a whole hogger of it, they want separate electorates and separate representation on legislative and local bodies. He was first an Indian and then a depressed classes worker and he would not advocate anything against national interests, but, if the

higher classes did not abolish untouchability immediately, there was only the second best alternative in the case of depressed classes. It was to grant them communal representation. He demanded it on the score of disabilities of the community and not on selfish interests for which other communities claimed it, and he even claimed it in priority to Sikhs and Mahomedans who did not suffer from the disabilities of the depressed classes.

Mr. A. R. Bannerjee, I.C.S., who presided, spoke in eulogistic terms of the work of the Depressed Classes Mission, and alluded to the practical work done by his father Mr. Sasipada Bannerjee. An appeal for Rs. 5,000 for a branch of the Mission in Bangalore was made.

TRIVANDRUM, November 30.

Dewan Bahadur S. Padmanabhaiah, M. A. retired Dewan Peshkar who was acting as Dewan of Travancore passed away last night at his residence at Nagercoil at the age of 64.

Latest Telegrams.

Sir J. C. Bose's Lecture.

The Control of Nervous Impulse and Sensation.

CALCUTTA, December 1.
At the first anniversary meeting of the Bose Institute Sir J. C. Bose gave the following discourse on his recent discoveries relating to the question of control of nervous impulse. The lecture was illustrated by very striking experiments:—

It is one of the greatest of all mysteries how we are put in connection with the external world: how blows from without are felt within. Our organs of sensation are like so many antennae radiating in various directions and picking up messages of many kinds. All of these, when analysed to their utmost, consist of shock-effects on different chords. An extremely feeble stimulus is below the limit of perception, a moderate stimulus transmits excitation, which is perceived as sensation of not an unpleasant character; but the tone of sensation becomes painful when the excitation is very intense. Our sensation is thus coloured by the intensity of the nervous excitation that reaches the central organ. We are subject to human limitations, through the imperfection of our senses on the one hand, and ever-sensibility on the other. There are happenings which elude us because the impinging stimulus is too feeble to waken our senses; the external shock on the other hand, may be so intense as to fill our life with pain.

Since we have no direct power over the shocks which come to us from the outside world, is it possible to control the nervous impulse so that it should be exalted in one case, inhibited or obliterated in the other? Does advance of science hold any such possibility? This question is plainly fraught with high significance.

Problem of Control of Nervous Impulse.

Before proceeding further it will be necessary first to obtain a clear idea of the function of a nervous tissue and its characteristics; secondly the manner in which the nervous impulse is propagated, and lastly we have to discover some compulsive force by which the impulse may be intensified or inhibited during transit. The nerve circuit may be likened to an electric circuit, an invisible impulse bringing about response in the indicator, be it the brain, or the galvanometer. In the electric circuit the conducting power of the metallic wire is constant, and the intensity of the electric force depends on the intensity of the electric force applied. If the conducting power of the nerve were constant then the intensity of the nervous impulse and its resulting sensation would depend inevitably on the intensity of the shock from outside which starts the impulse. In that case the possibility of the modification of our sensation would be an impossibility. But there may be a likelihood that the power of conduction possessed by a nerve is not constant but capable of change. Should this surmise prove to be correct then we arrive at the momentous conclusion that sensation itself is modifiable, whatever the external stimulus. For the modification of nervous impulse there remains only one alternative, namely some power to render the vehicle a very much better conductor or a non-conductor according to particular requirements. We require the nervous path to be supra-conducting to have the impulse due to feeble stimulus brought to sensory prominence. When the external blow is too violent we would block the painful impulse by rendering the nerve a non-conductor. Under narcotic the nerve becomes paralysed, and we can by its use save ourselves from pain. But such heroic measures are to be resorted to in extreme cases, as when we are under the surgeon's knife. In actual life we are confronted with unpleasantness without notice. A telephone subscriber has an evident advantage, for he can switch off the connection when the message begins to be unpleasant. Statesmen and politicians have been known to cultivate convenient deafness; but that is a mere pretence. The unpleasant things heard, would still continue to rankle. It is not every one that has the courage of Mr. Herbert Spencer who openly resorted to his ear plugs whenever his visitor became tedious.

The lecturer then explained that the propagation of nervous impulse is a phenomenon of transmission of molecular disturbance. It occurred to him that the transmission could be controlled if he succeeded in discovering a compulsive force which would confer on the conducting particles two opposite molecular dispositions, one of which would exalt and the other resist the impulse. His experiments were first conducted with the private type of nerve which he had previously discovered in plants. In full confirmation of his theory he succeeded in conferring on the nervous tissue two opposite dispositions. Under favourable disposition the nerve is rendered supra-conducting; subliminal stimulus now becomes fully perceived. Under the opposite molecular disposition the violent impulse due to an excessive stimulus becomes weakened or arrested during transit and the plant remains quite unaffected by the external shock.

The lecturer has in his previous works demonstrated the unity of life-reactions in the plant and animal. A climax is now reached when by the application of identical treatment he is able to confer alternately on the same animal nerve, supra-conducting or non-conducting property at will. Under a particular molecular disposition the experimental frog perceived and responded to stimulus which had hitherto been below its threshold of perception. Under the opposite disposition violent tetanic spasm caused by the irritant salt applied to the

nerve became at once quelled. The normal property of the nerve was at once resorted on the withdrawal of the predisposing force.

Mau Victorious Over Circumstance.

Thus by the control of molecular disposition of the conducting nerve, the nervous impulse, and the resulting sensation may become profoundly modified. The external is not so overwhelmingly dominant, and man is not to be merely passive in the hands of destiny. There is a latent power which would raise him above the terrors of his inimical surroundings. It remains with him that the channels through which the outside world would reach him should, at his command be widened or become closed. It may thus be possible for him to catch those indistinct messages that had hitherto eluded him; or he may withdraw within himself, so that in his inner realm, the jarring notes and the din of the world should no longer affect him.

వైద్యశాల నౌకలను ముంచుట.

లండను, నవంబరు 29:— రివా, నైట్ల కాసిని, గిల్బర్ట్ ఫర్నాన్సిస్, లాండోవరీ కాసిని, వైద్యశాల నౌకలను పాచ్చి రింపకుండ వానిపైని బార్బెడోలను వదిలి రివి ప్రువక్రములు లభించిన నవంబరు 11 వ తేదీని విశేష కార్యాలయమువారు మిత్రమండలి తటస్థదేశములలోని ప్రతినిధులకు తెలిపిరి. స్పెయిను హోండురేజులవారు ద్వారా (వాసినిబాలులకు జర్మనులు ప్రత్యుత్తరములు పంప నేరేను. బ్రిటిషువారు వైద్యశాల నౌకలకు దుర్వినియోగము చేయుచున్నారని బహిరంగముగా వారు నమనకాలకపోయినని బొల్బున గారే వివరించిరి.

శనియోజనము.

లండను, నవంబరు 28:— అర్థిక స్ఫూర్తి ఏమియు నుండదు. కమ్యూనిస్టు మిత్రమండలి నేతలు వెనుకకు వరల్పువలెను నిర్బంధ పైనికే కావలయును తొలగింపవలెను. రాజకీయ బండిలందరిని వదిలవలెను. అర్బంధ వ్యాపార ముండవలెను. ధనికులకు ప్రత్యేకపు పన్ను విధింప బడవలెనని కార్మికులు నూచించిరి.

మిత్రము ప్రభుత్వము.

లండను, నవంబరు 29:— నిన్నును కార్మికు సంఘమువారు చేసిన తీర్మానము ననుసరించి కార్మికమంత్రి గౌ. బానుహాడ్జిగారు నూతన మిత్రము మంత్రివర్గమున ప్రవేశింపరు.

దక్షిణాఫ్రికాలో విచారము:— ఇటీవల విచారమువలన దక్షిణాఫ్రికాలో తెల్లవారు నల్లవారు మొత్తము 50 వేలమంది చనిపోయినని అధికారులు ప్రకటించినది కేపుటవుననుండి 29 వ తేదీని వచ్చిన తంతివలన తెలియుచున్నది.

పిహాచలో నిండ్లు తగులబడుట:— బుధవారమునాడు మధ్యాహ్నము మొకపేటలో మంటలు లేచి త్వరలో పేటకం తగుల వ్యాపించినది. యంతియులు కల్పింపని. పైనికులు సిద్ధముగా నుండిరి. అల్లరులేమియును గరుగ లేదు. మధ్యాహ్నము ప్రారంభమైననుట గోధూళివేళ్లకు మిక్కుటమైనది. చాలమంది విజయోత్సవమునకు వేయబడిన భోజింబంటయని తలచిరి. కొందరికపాయము కలిగియుండును. అవట నిండ్లు గోడలు కర్రలపలకలతో నమర్చబడినవి గాన త్వరగా తగులబడెను. గాలిలేకుండుటవలన కొంత అనుభూతి కలిగినది.

విల్లింగ్డను ప్రభువుగారి కాలిధ్వజములు:— శుక్రవారమునాడు పాయంకాలము విల్లింగ్డను సోఫ్ట్వూడ్బుల్లో సర్ ఇబ్రహీం హిందూమంత్రిగారు గొప్ప విందుచేసిరి. 80-వ తేదీ రాత్రి వైఖల్లాక్లువారు విందుచేసిరి. స్త్రీలసభయగు పిస్సెను నిర్బారియూ మేరీ క్లబువారు 2-వ తేదీని ప్రభ్యుగారికి విందుచేసెదరు. మున్సిసిఫలు కార్పొరేషను అధ్యక్షుడుగ రహింతుల్లా కరింభాయిగారు మంగళవారమునాడు తోటవిందుచేసెదరు. శనివారమునాడు గర్రు మెంటు మందరమున ప్రభువుగారు విందుచేసెదరు. 9-వ తేదీని కాసనసభ జరుగును. సి. కే. పార్లుగారు ప్రభుదంపతుల సభిసించుచు తీర్మానము నుకపాదించెదరు. 10-వ తేదీని ప్రభుగారు విందు సెదరు. 11-వ తేదీని పురమందరమున ప్రజలసభ జరుగును. 14-వ తేదీని కొత్తకర్నూరుగారి రాకయు పాకిస్తాన్వారుగారి ప్రయాణమును జరుగును. కార్పొరేషనువారి దీర్ఘగర్రులకును సన్యాసప్రముల నొసగెదరు.

మోహినీతైలము:— స్త్రీలపురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది. మెదడుకు చలువజేయును. కెల్లడుకలు రాలకుండును. కెండుకలు నునుపుజేయును. నువాసనగలిగి యుండును. 0-12-0 అమృతాంజనము డిపో, జొంశాయి అండ్ మద్రాసు

(2-వ పేజీ తరువాయి)

మధుర కల్లోలము.

ఇటీవల మధురలోను, కంటేనరమునందును దోపిడీల సందర్భమున జరిగిన పోలీసువారితుపాకులు పట్టుటనుగూర్చిన లవరమునుగూర్చి విచారించుటకై చెన్నపురి ప్రభుత్వమువారు వెంటనే అధికారప్రజానాయకసభ్యులతో నొకకమిటీ నేర్పరచవలయునని ప్రభుత్వమువారిని యీసభవారు గోరుచున్నారను తీర్మానమును ముబ్రహ్మణ్య నయనారు గారు పహించించిరి.

ఎ. శ్రీరాములు నాయుడుగారు ద్రవిడభావలో బలపరచిన తరువాత సర్వజనాంగీకృత మయ్యెను.

పిమ్మట సభవారు పలహారములకు లేచిరి. సభ అంత్యమొందు సరికి వెళ్ళుమంది కూలివాండ్రు సభకు విచ్చేయుట వలన భవనంతయు వారితో నిండిపోయెను.

1-12-1918

నేటిదినముదయము 9 గంటలకు ఆనరలింగు బి. వేంకట పతిరాజుగారి యధ్యక్షతక్రింద తిరిగి సభ సమావేశమయినది. నేటిదినము సభకు కచ్చిన కూలివాండ్రసంఖ్య నిన్నటిదినము కంటె పెచ్చినది. సుమారు 1000 మంది కూలివాండ్రు సభకు విచ్చేసిరి. నేటిదినము సభ కధికముగ గద్దె రంగయ్యనాయుడుగారును, రావులపాదారు ఎన్. కె. గాజగోపాలాచారియారుగారును ఎన్. సత్యమూర్తిగారును హాజరై విచ్చేసిరి. సభాకార్యక్రమమునకు పూర్వము మడికొన్ని తండ్రివాడ్రు నడుచి బడినవి.

బకింగుహాము కర్ణాటక యంత్రాగారములు

బకింగుహాము కర్ణాటక యంత్రాగారాధికారులు కూలి వాండ్ర విషయములలో గావించిన కృత్యములన్నియు అన్యాయములనియు శోచనీయమనియు ఈ సభవారి తీవ్రప్రాయపడుచున్నారు. కాన తద్విషయములో వెంటనే ప్రభుత్వమువారు జోక్యము కలుగజేసికొని ఉద్యోగమునుండి తొలగించబడిన వెళ్ళువేలమంది కూలివాండ్రును దృష్టిని బావుటకు ఏర్పాట్లను గావించవలయుననియు ఈసభవారు కోరుచున్నారు. అను తీర్మానమును దివానుబహద్రు పి. కేశవపెళ్ళగారు పహించించుచు ద్రవిడభావలో నుపసగించిరి.

మక్కన్నాచారియరుగారు తీర్మానమును ద్రవిడభావలో ఉపసగించుచు బలపరచిరి.

సల్లా గురుస్వామిశ్రేష్ఠిగారుహాడ ద్రవిడభావలో బలపరచుచు మహాత్మా గాంధీగారికి తంతివార్త పంపబడిన వనియు దానికొకను ప్రత్తు త్రనము రాలెదనియు నుడివిరి. ఒకవేళ ఆమహాత్ముడు వచ్చినను రావచ్చును. ఆతడు మీతో "మీరు సర్వమును శాంతితో సహించి యూరకుండవలయును. కష్టపడవలయును. తినుటకు తిండిలేకపోయినను ఆకలితో బాధపడుటకు నిశ్చితమానములై యుండవలయును. ఎట్టియిక్కట్టు సంభవించినను కఠినకూడదు" అని చెప్పెను. అతని మతముటుంటిదిగాని మీరు దానిసంతను ఓర్పుతో సహించుటకు సిద్ధపడియుండవలయును.

తీర్మానము సర్వజనాంగీకృతము.

సహాయనిధి.

ఉద్యోగమునుండి తొలగించబడిన కూలివాండ్ర దుస్థితిని బావుటకై ఒకనిధి ఏర్పరచి సామ్యము కనూజాచేయవలయునని చెన్న నగరవాసులను ఈసభవారు కోరుచున్నారను తీర్మానము కేశపిళ్ళగారిచే ప్రతిపాదించబడి సర్వజనాంగీకృతమయెను.

రాజకీయ సంస్కరణములు.

బొంబాయి నగరమునందు కూడిన అవసరజేతయ మహాజనసభవారిచే నామోదించబడిన రాజకీయ సంస్కరణములకు ఈ సభవారు తమ సంపూర్ణాంగీకారమును వెలుపుచున్నారను తీర్మానమును టి. వి. గోపాలస్వామి మొదలియారు గారు ప్రతిపాదించుచు "జప్తిను" పార్టీవారు కూడ తమతో కలిసి తమ సహజస్వత్వములనుడిగినచో జేకాభ్యుదయమునకు శ్రేయోదాయకముగ నుండవని నుడివిరి. ఈ తరుణమునందు ప్రజలు తమతమ విభేదములను మరచిపోయి కలసిమెలసి వికృతకంఠముతో తమ స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించుకొనవలయును.

ఎన్. వెంకటాచలం పిళ్ళగారు బలపరచిరి. తీర్మానము సర్వజనాంగీకృతము.

మలేలుగారి వివాహశాసనము.

పలేలుగారి అంతర్జాతీయ వివాహశాసనమునకు ఈ సభవారు తమ సంపూర్ణామోదమును తెలుపుచున్నారు. అను

తీర్మానము కేశపిళ్ళగారు ప్రతిపాదించిరి; కల్యాణసుందర మొదలియారు గారు త్యతిరేకముగ మాట్లాడిరి.

గద్దె రంగయ్యనాయుడుగారు తీర్మానమును బలపరచిరి. టి. వి. గోపాలస్వామి మొదలియారుగారు హాడ బలపరచిరి.

దండపాణి పిళ్ళగారు ప్రతిపాదనముగ మాట్లాడిరి. స్వామిమహానందగారు అనుకూలముగ మాట్లాడుచు తీర్మానమును బలపరచిరి.

టి. వి. ముబ్రహ్మణ్యముగారుహాడ బలపరచిరి.

అధ్యక్షులు యిటువంటి తీర్మాన మంగీకరించినయెడల మన శ్రేయోభివృద్ధికి కారణమగుననియు, యిదివరకుహాడ లాప్రకారము ఎవరియొద్దను విచ్చినట్లు వారు వివాహము చేసికొనవచ్చునని యున్నదనియు, గాన యీ తీర్మానమును మన మామోదించకలెననియు నుడివిరి.

తీర్మానము వోటునకు వేయబడి అంగీకృత మయ్యెను.

ఆర్థిక పరిస్థితులు.

ప్రస్తుత ఆర్థిక పరిస్థితులనుగూర్చి ప్రభుత్వమువారిచే గావించబడిన ప్రకటనకు తమ విచారమును వెలుపుచు, ప్రభుత్వమువారు వెంటనే జోక్యము కలుగజేసికొని రైల్వేప్రేయరు ఖర్చులను తగ్గించుటకును, ప్రయాణ సౌకర్యముల నేర్పరచుటకును, ఆహార పదార్థములభరణను నియమించుటకును, సరికు లేని ప్రదేశములకు సరకును ప్రదేశములనుండి సరకును సప్లయ గావించుట కేర్పాట్లను గావించవలయునని యీ సభవారు గోరుచున్నారను తీర్మానమును సల్లా గురుస్వామి శ్రేష్ఠిగారు ప్రతిపాదించిరి.

ముబ్రహ్మణ్య నాయకర్ గారు తీర్మానమును బలపరచిరి.

సర్వజనాంగీ కృతము.

ప్రాంచైజు కమిటీ

స్థానిక కాసనవిర్మాణ సభలో 200 మంది సభ్యులుండనుట్లుగ ఏర్పరచ వలయునని ప్రాంచైజు కమిటీవారికి యీ సభవారు నూచించుచున్నారు. వారీవిధముగ విభజింపబడవలయును.

ప్రభుత్వమువారిచే నియమితులైనవారు 20, మహమ్మదీయులకు 28, భారతీయకైర్తపులకు 7, యూరోపియను వర్తకులకు ప్లాంట్లకు 6, మౌండ్వరవర్తకులకు 6, చెన్నపురి సర్వకళాకాలాస్నాతకులకు 3, ఉరియ జమీందారులకు 1, ఇతిర ఉరియాలకు 1, ఉరియకాక యితరజమీందారులకు 1, భూస్వాములకు ఉత్తరమునకు 2, భూస్వాములకు దక్షిణమునకు 2, భూస్వాములకుమలబారు 1, మదరాసులో కన్న చెల్లించువారికి 3, నిమ్మజాతులకు 8.

నిమ్మజాతులవారు ప్రతినిధుల ఎన్నుకొనలేక పోయిన యెడల వారు ప్రభుత్వమువారిచే నియమింపబడవలయును. మిగత 108 సభ్యులకు రాజధానిలో 12 ఎన్నిక సంఘము లేర్పరచి, సంఘము 1-కి 9 సభ్యులచొప్పున ఎన్నుకొనబడవలయును. ఒక్కొక్కసంఘము వారు ఇరువురు బ్రాహ్మణ సభ్యులకంటె ఎక్కువమందిని ఎన్నుకొన గూడదు. సంవత్సరమునకు అయిదు రూపాయలకు తక్కువకాకుండ పన్నునుగాని, భూమికిస్తులనుగాని చెల్లించువారికి ప్రాంచైజు గ్రాంటు చేయవలయును. అనుతీర్మానమును పి. చక్కరయ్యగారు ప్రతిపాదించిరి.

సి. ఎస్. గోవిందరాజులు మొదలియారుగారు బలపరచిరి. సర్వజనాంగీకృతము.

పార్లమెంటు సంఘము.

ఇటీవల పార్లమెంటు సంఘమువారిచే గావించబడిన మార్గముల యీసభవారు తమ సంపూర్ణాంగీకారమును తెలుపుచు ఆ మార్గములను వెంటనే కార్యాచరణయందు నుంచునని బ్రార్థించుచున్నారు. అను తీర్మానమును కల్యాణసుందర మొదలియారు గారు పహించింప ముక్కన్నాచారియరు గారు బలపరచిరి. సర్వజనాంగీకృతము.

నిమ్మజాతుల్యధికరణము.

హిందూవులందరును నిమ్మజాతుల్యధికరణము గావించవలయునని యీసభవారు కోరుచున్నారు. అను తీర్మానమును ఇ. గాఢవరెడ్డిగారు ప్రతిపాదించిరి. టి. వి. ముబ్రహ్మణ్యముగారు బలపరచిరి. ముబ్రహ్మణ్య నయనారుగారుహాడ తీర్మానమును బలపరచినపిదప సర్వజనాంగీకృతము.

ప్రాంచైజు కమిటీసభ్యులు.

ఆనరలింగు కె. ఇంద్రవరనాథమొదలియారు, ఆనరలింగు టి. వెంకటపతిరాజు, దివానుబహద్రు పి. కేశవపెళ్ళ, చక్కరయ్యచెట్టి, కరుణాకరమిసన్, చిన్న స్వామిశ్రేష్ఠి, సల్లా గురు

స్వామిశ్రేష్ఠి, సామి వెంకటాచలం శ్రేష్ఠి, శ్రీవాసపిళ్ళ, పక్కిరిస్వామిపిళ్ళగారు ప్రాంచైజుకమిటీవారు చెన్నపురికివచ్చి విచారణ సలిపినపుడు సాక్ష్యముచ్చుటకై నియమింపబడిరి.

పిమ్మట ముందు సంవత్సరమునకు సంపూర్ణాంగీకరణ నియమింపబడిరి.

అనంతరము ముబ్రహ్మణ్య నయనారుగారు అధ్యక్షులకును ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులకును ప్రతినిధులకును వందనము తాసంగిరి.

తరువాత అధ్యక్షులు అంత్యోపన్యాసమును గావించువును విద్యరానివారికి విద్యగరవుటయు వారికి వారి సహజస్వత్వములను గురించి బోధించుట యావశ్యకమనియు మరియు, యీ తరుణమునందు ఎల్లరును తమతమ విభేదములను రూపుమాపి వికృతభావముతో కార్యవీరును బూని యుత్సాహముతో తనిజేసి స్వతంత్ర్యము సంపాదించవలయునని నుడివిరి. ఈ సభయందామోదించ బడిన తీర్మానములను వృధా పోనివ్వక కార్యాచరణయందు యుచుటకు నాలుబడవలయుననియు ఉద్బోధించిరి.

పిమ్మట శ్రీ సార్వభౌమునకు జయజయ శబ్దములతో సభ జయప్రదముగ సంత మొందెను.

గవర్న మెంటు బంజరుభూముల వేలం.

విశాఖపట్టణముజిల్లా నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టుక్రింద నీరు పారదగిన సుమారు 2800 యకరములు విస్తీర్ణముగల బంజరు భూములు 1919 సం॥ జనవరినెల 20-వ తేదీ సోమవారము లగాయతు విజయనగరములో బహిరంగమైన వేలములో ఆమ్మబడును. ఇందులో చాలా విస్తీర్ణము యిదివరకే పల్లం సాగుక్రింద యున్నది. ఇందుల భోగిట్టాలు యీ దిగువ సంతకంచేసినవారికి వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును.

వి. సీతారామయ్య, స్పెషల్ డిప్యూటీ కలెక్టరు. (1882)

పాళ్ళపు వేంకటాచలం పండితులవారి సిద్ధాపదములు.

లోకామయమార కస్తూరిమాత్రల విద్యుత్తై నను క రి కిం పు డు.

ప్రతి వత్సరమునను లక్షలకొలది సేనాలు విక్రయంబు బడుచున్నది.

ఇంద్రియావారు మాత్రమే కాక; బాహ్య, సిల్క, మలియన్టీ, గోవా, ఖీజ, విలెండే, ఈస్టాఫ్రికా, మున్నగు ప్రదేశములవారు కూడ సీ సిద్ధాపదమును, ఉపయోగించుచున్నారు.

మహాభాగము "ఒకేయొక లోకామయమార" కస్తూరి మాత్రం సీసా మాయంబు మన్నయెడల, మాట్టికైయ్యల నమయమును, నిరీక్షించి, మొరపెట్టుకొనుట తప్పిపోవును. కీరలము, కీరవాతము, అదీర్లము, పార్శ్వవాతము, జ్వరము, మాండ్లము, మలబద్ధకము, వగ్గు, గజము శొష్ణి, బలహీనత, ఆహారోగ్యము, చెడ్డనీటినుండి గలుగు వికారము, చిన్న చిడ్డలకు గలుగు జ్వరము, వగ్గు, వాయువు, మరియు నాకేక రోగములును, ఈ సిద్ధామృత సేననచే నాళ్ళర్థముగా పోయి గుణము గలుగును.

వైద్యకాలలో నాకేవిధము లగునట్టియు సుఖయోగక రములగు కర్నాటక మూలికలనుండియే యీమధ్యములకు తయారు చేయుచుందురు.

దీప్తరైన యీవ్యాపార గురువులు, ప్రతి సేనాంబు దును ఉండును; చూచి తిసికొనవలెను.

ఆమహావైద్యులు, ప్రతిసేనాతో నూడి యుండును. 250 మౌలమున్న సీసా కీరల లు, మాత్రమే.

సీసాల శాకపూర్ణ తెప్పించుకొనిన మహాల ఖర్చుతోచేరి రూ॥ 2-8-0

12. సీసా తాకపూరి కొనిన 2-14-0

15. సీసా తాకపూరి కొనిన 5-5-0

సమస్తలోగములకు మానద్య ఆయుశ్య దీయ సిద్ధాపదములు దొరకును.

లోకామయమార శ్రీ సీతారామయ్యవైద్యశాల, మైసూరు.

